

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
SIERPIEŃ 2023**

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 419

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 419. W badaniu uczestniczyło 275 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie: <https://www.sgh.waw.pl/kae/metody-badawcze-kwestionariusze-ankiet>.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport.....	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport.....	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W sierpniu wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość o 3,2 pkt. Wynosi ona obecnie -7,6 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 0,3 pkt. Miesięczny spadek wartości wskaźnika odnotowano dla firm prywatnych i publicznych. Wartość wskaźnika koniunktury dla firm prywatnych zmalała o 2,7 pkt do poziomu -8,5 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,4 pkt. Dla przedsiębiorstw publicznych wartość wskaźnika zmalała o 6,0 pkt i wynosi 7,9 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 18,6 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa wzrosty wartości wskaźnika odnotowano dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem do 50 i od 251 do 500 pracowników; wyniosły one odpowiednio: 0,6 i 1,4 pkt. Dla pozostałych grup zakładów odnotowano spadki wartości wskaźnika; największy, o 15 pkt, dla firm zatrudniających ponad 500 osób, a najniższy, o 2,3 pkt, dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu od 51 do 250 pracowników. Najwyższą wartość, 7,4 pkt, wskaźnik przyjął dla producentów zatrudniających ponad 500 osób, a najniższą, -11,1 pkt, dla firm z zatrudnieniem od 251 do 500 pracowników. Dla tej grupy odnotowano także największy roczny spadek wartości wskaźnika (o 16,7 pkt).

3. Wzrost wartości wskaźnika w ciągu miesiąca zanotowano tylko dla producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych; wyniósł on 2,1 pkt. W produkcji pozostałych wyrobów koniunktura pogorszyła się. Największy spadek wartości IRGIND, o 7,1 pkt, odnotowano dla producentów dóbr inwestycyjnych, a najmniejszy, o 3,8 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Najwyższą wartość, -2,6 pkt, wskaźnik przyjął dla producentów dóbr inwestycyjnych, najniższą zaś, -14 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku.

4. Pogorszenie się koniunktury w skali miesiąca miało miejsce w makroregionach: południowym (o 13,6 pkt), południowo-zachodnim (o 1,5 pkt), północno-zachodnim (o 17,7 pkt) i w województwie mazowieckim (o 2,7 pkt). W pozostałych makroregionach koniunktura uległa poprawie; najbardziej, o 12,6 pkt, w makroregionie północnym, a najmniej, o 1,9 pkt, w makroregionie wschodnim. Najwyższą wartość, 2,8 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu centralnego, a najniższą, -21,8 pkt, dla makroregionu północno-zachodniego. Roczne spadki wartości wskaźnika odnotowano dla makroregionów: południowego, północno-zachodniego, południowo-zachodniego i północnego.

5. Pogorszenie się koniunktury widoczne jest w zmianach większości wskaźników aktywności gospodarczej – wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji spadła aż o 16 pkt, zamówień ogółem o 7,5 pkt, a zatrudnienia o 9,3 pkt. Producenci gorzej niż w lipcu oceniają ogólną sytuację w gospodarce polskiej. Nieznacznie, o 2,7 pkt, wzrósł poziom cen ich wyrobów. Na tym tle za pozytywne sygnały należy uznać: wzrost, choć bardzo niewielki, wartości sald odpowiedzi na pytania o wielkość zamówień eksportowych i produkcji na eksport oraz spadek jednostkowego kosztu produkcji i zapasów wyrobów gotowych. Pomimo ogólnego pogorszenia się koniunktury producenci spodziewają się znacznej poprawy sytuacji w nadchodzących miesiącach zarówno w branży jak i w całej gospodarce.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 16 pkt. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 4,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej obniżyła się wielkość produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda niższa niż w lipcu o 37,2 pkt), a najmniej – wielkość produkcji półproduktów (o 9,5 pkt). Spodziewany jest wzrost poziomu produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem zmniejszył się w sierpniu o 7,5 pkt i wynosi -21,5 pkt. O spadku informują zakłady prywatne i publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa niż przed rokiem o 6,2 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień

odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 11,3 pkt), a najmniejszy w produkcji półproduktów (o 3,9 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu zamówień ogółem w kolejnych miesiącach.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych wzrosła o 0,2 pkt, do wysokości -19,2 pkt. Wzrost poziomu zamówień eksportowych miał miejsce w zakładach prywatnych i publicznych. Obecna wartość salda pozostaje niższa niż rok temu (o 1,3 pkt). W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zamówień eksportowych odnotowali producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 16,8 pkt), a największy spadek – producenci półproduktów (o 2,0 pkt). Firmy spodziewają się wzrostu poziomu zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych zmniejszył się w ciągu miesiąca o 4,5 pkt i wynosi 0,7 pkt. Firmy prywatne informują o spadku wielkości zapasów, podczas gdy publiczne odnotowały ich wzrost. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 1,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zmalała o 12,9 pkt), a wzrost – tylko u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 46,2 pkt). Ankietowani przewidują spadek wielkości zapasów wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

10. Poziom cen producentów wzrósł o 2,7 pkt do wysokości 11 pkt. Ceny podnieśli zarówno producenci prywatni jak i publiczni. Obecna wartość salda ogółem jest o 27,4 pkt niższa niż przed rokiem. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej wzrosły ceny producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 17,2 pkt). Producenci półproduktów nie zmienili cen, a wytwórcy nietrwałych dóbr konsumpcyjnych obniżyli je (o 7,4 pkt). Uczestnicy badania prognozują dalszy wzrost poziomu cen wyrobów gotowych w kolejnych miesiącach.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zmniejszyła się w ciągu ostatniego miesiąca aż o 9,3 pkt. Wynosi obecnie -12 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 7,3 pkt. Spadek poziomu zatrudnienia odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda obniżyła się o 15,1 pkt). Poziom zatrudnienia wzrósł jedynie u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 3,3 pkt). Przewiduje się wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Pogorszyła się sytuacja finansowa przedsiębiorstw publicznych; prywatne informują o jej poprawie. Saldo ogółem zmniejszyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 0,2 pkt, do wysokości -10,7 pkt. Mimo to jest obecnie wyższe niż przed rokiem (o 6,3 pkt). W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda wzrosła o 7,4 pkt), a pogorszenie odnotowały wyłącznie zakłady produkujące półprodukty (o 7,0 pkt). Firmy spodziewają się poprawy swojej sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach.

13. Pogorszyły się oceny przetwórców nt. ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce. Saldo w sierpniu zmniejszyło swoją wartość o 9,8 pkt, do wysokości -49,6 pkt. Jest ona wyższa od wartości sprzed roku o 16,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda zmalała o 15,9 pkt), a najmniej – producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 5,4 pkt). Przewidywana jest poprawa ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju w kolejnych miesiącach.

14. W ciągu ostatniego kwartału (tj. w porównaniu z majem) o 0,8 pkt zwiększyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport. Wynosi obecnie -14 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 0,2 pkt. O wzroście wielkości produkcji na eksport informują tylko firmy

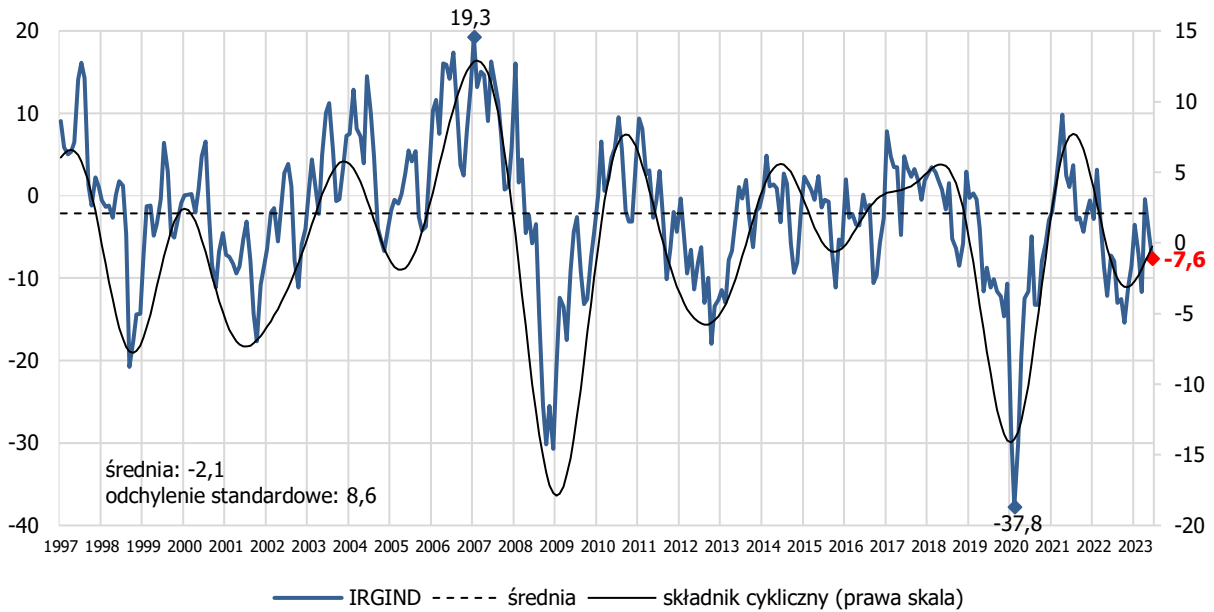
publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych wzrost odnotowali tylko producenci dóbr inwestycyjnych (o 8,9 pkt); największy spadek wielkości produkcji eksportowej miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 20,3 pkt). Spodziewany jest wzrost poziomu produkcji na eksport w następnym kwartale.

15. Wzrosła konkurencyjność polskich wyrobów na rynkach zagranicznych. Jednocześnie zmalały względne korzyści z produkcji na eksport. Firmy przewidują utrzymanie się tych tendencji w kolejnym kwartale.

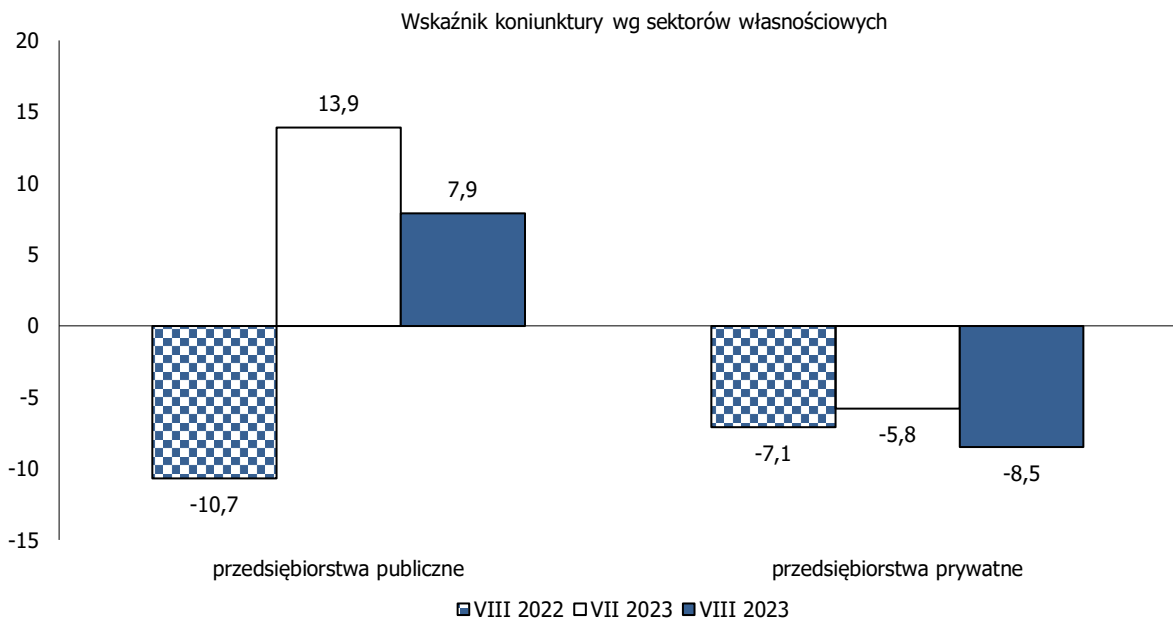
16. W ciągu trzech ostatnich miesięcy obniżył się przeciętny koszt produkcji. Wartość salda spadła o 3,1 pkt, do wysokości 40,9 pkt. Jest niższa od wartości z sierpnia 2022 r. o 28,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej obniżył się przeciętny koszt produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zmalała o 11,1 pkt), a wzrost kosztu jednostkowego zanotowali tylko producenci półproduktów (w 1,3 pkt). Ankietowani nie spodziewają się zmian przeciętnego kosztu produkcji w najbliższych miesiącach.

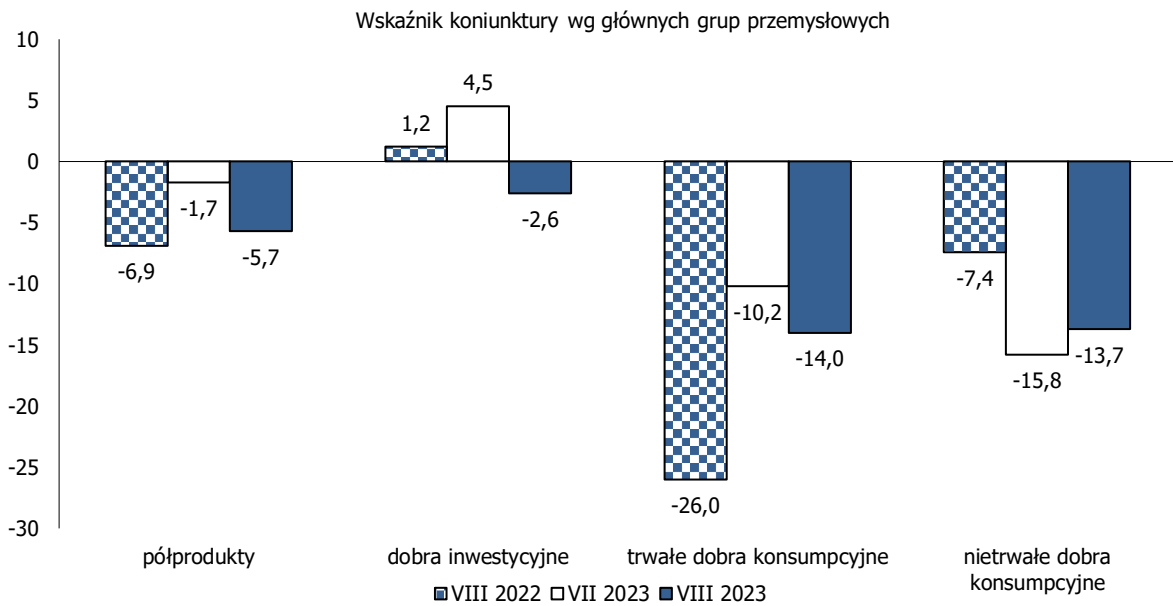
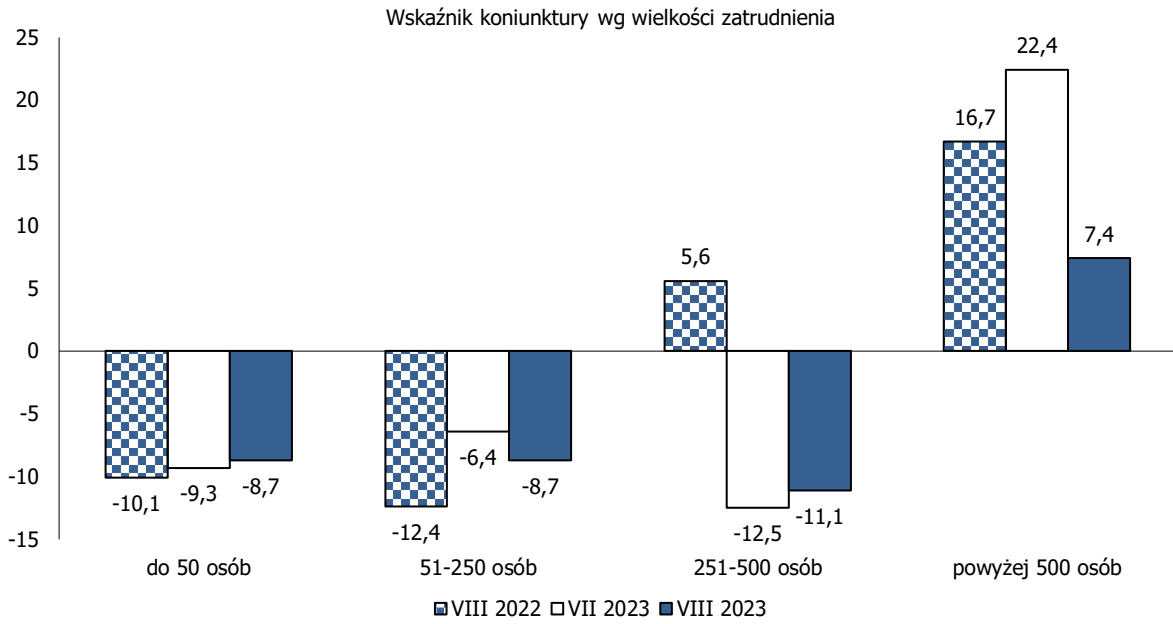
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

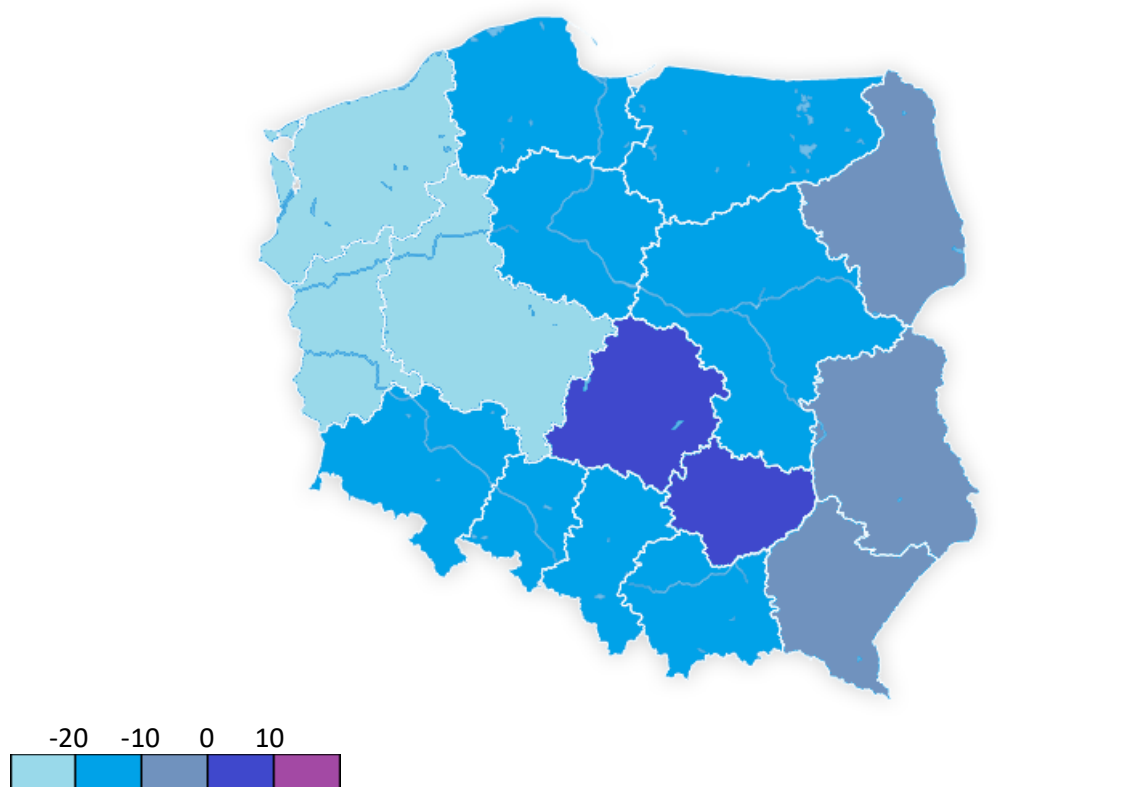

składowe salda	VIII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23
1. wielkość produkcji – przewidywania	-5,8	3,4	-3,3	4,6	4,7	-2,1
2. wielkość zamówień – stan	-15,3	-23,5	-22,9	-2,1	-14,0	-21,5
3. zapasy - stan	0,7	1,2	8,9	3,8	3,8	-0,7
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	-7,3	-7,1	-11,7	-0,4	-4,4	-7,6

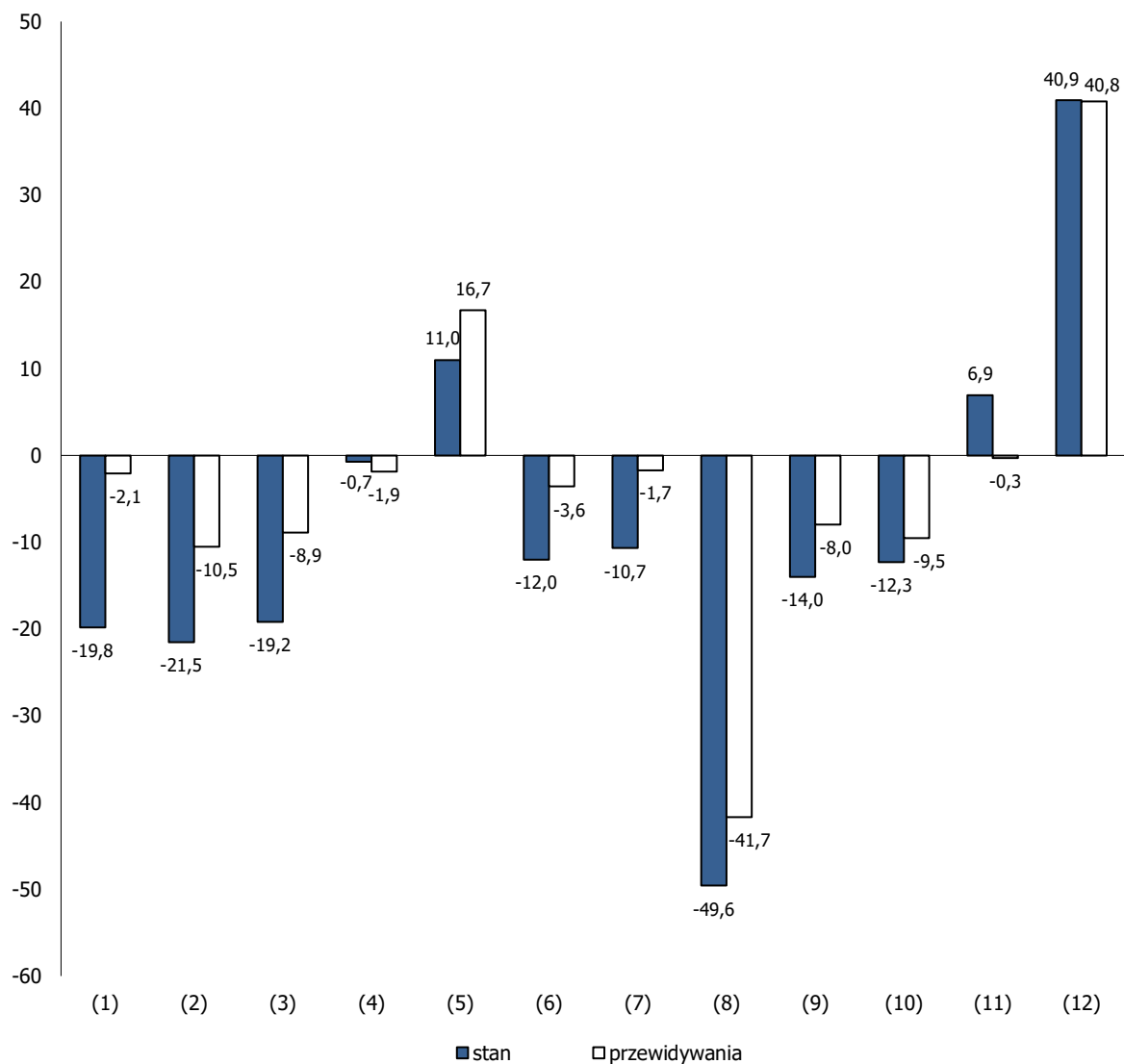

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VIII 2022	VII 2023	VIII 2023
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-9,7	2,9	-10,7
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-17,7	-4,1	-21,8
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	9,1	-17,1	-18,6
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-9,3	-24,2	-11,6
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	2,6	-6,1	2,8
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-3,7	-3,1	-1,2
Województwo mazowieckie	-23,5	-11,1	-13,8

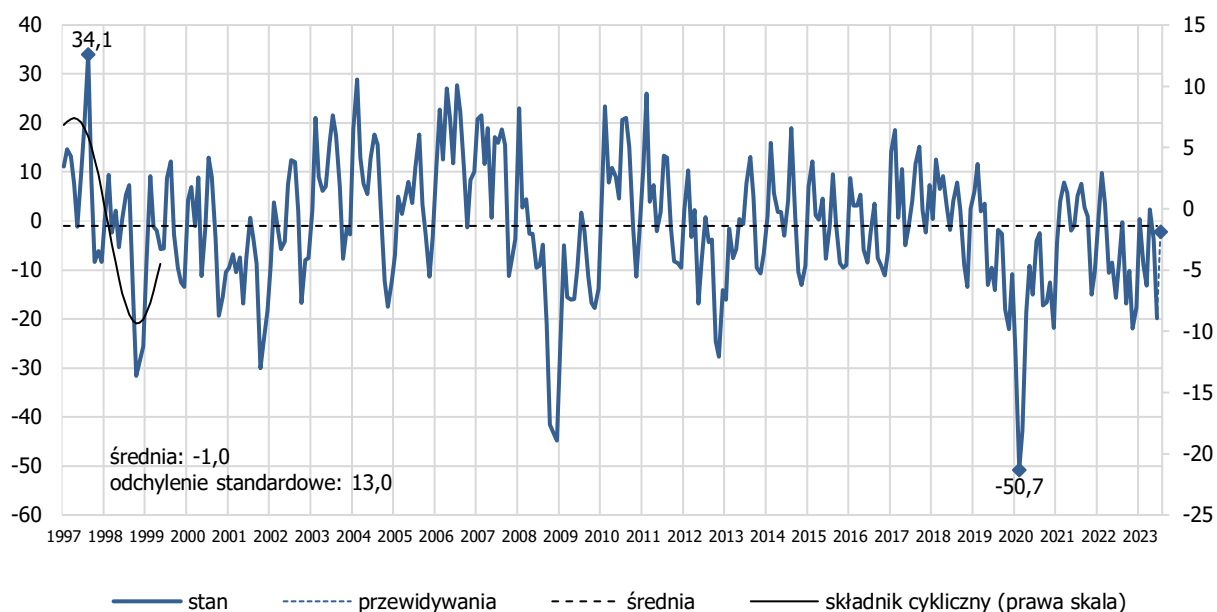
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

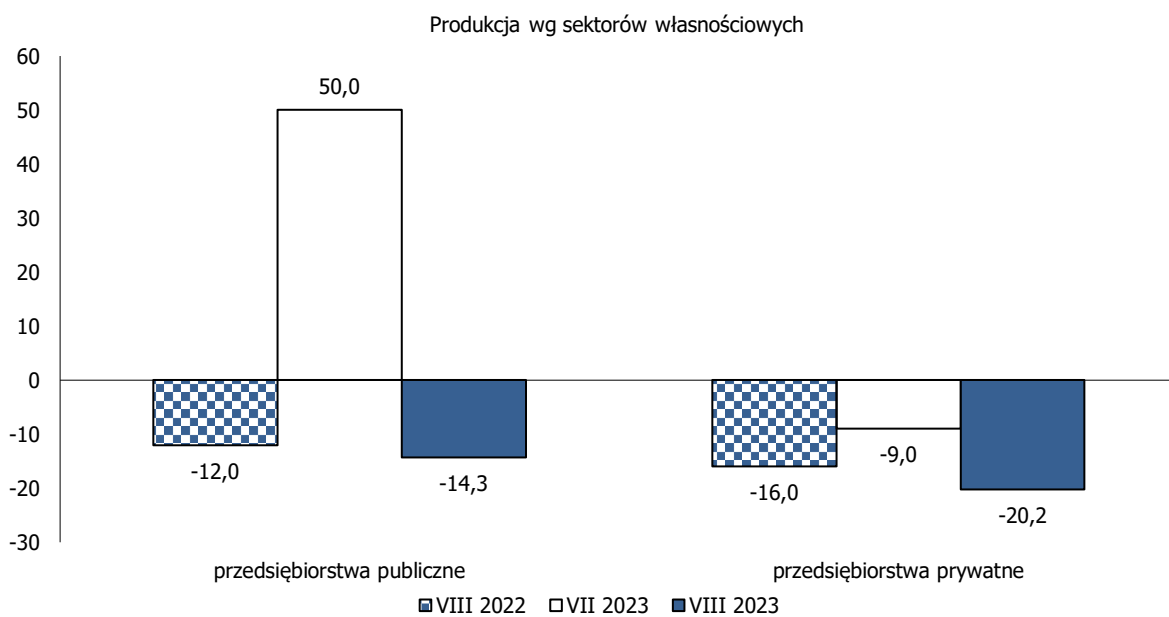
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

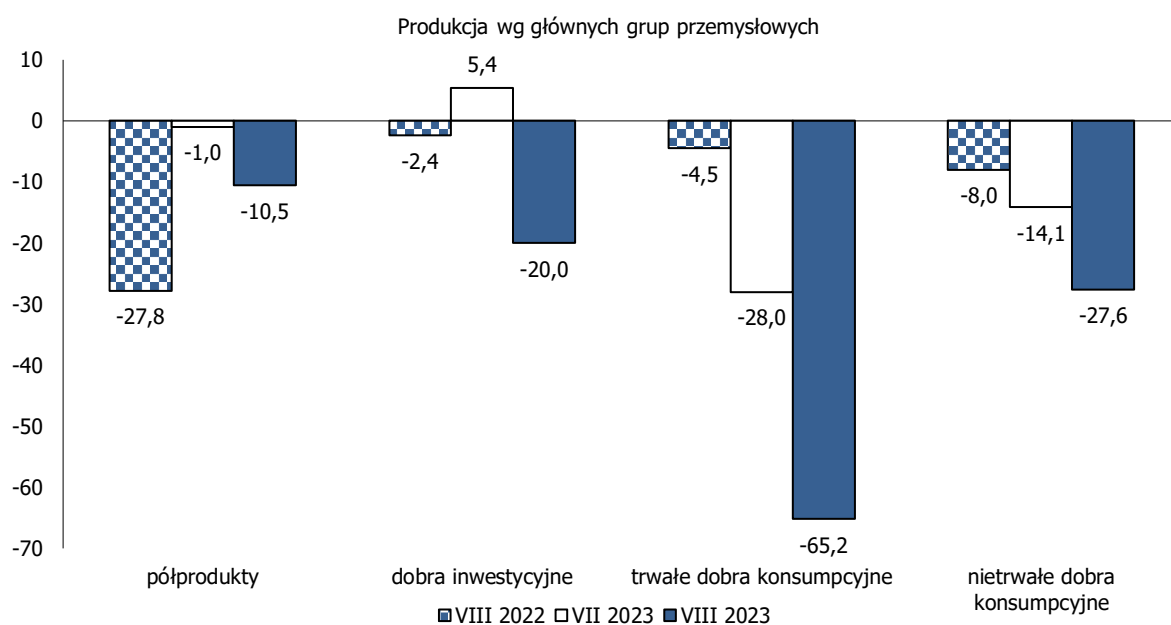
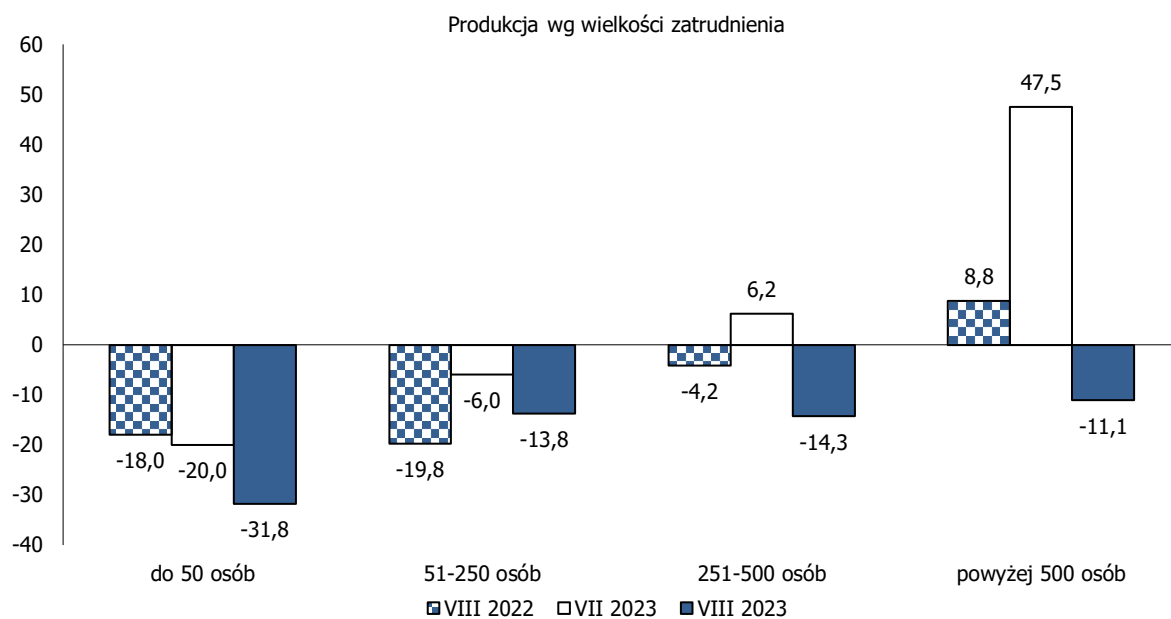
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

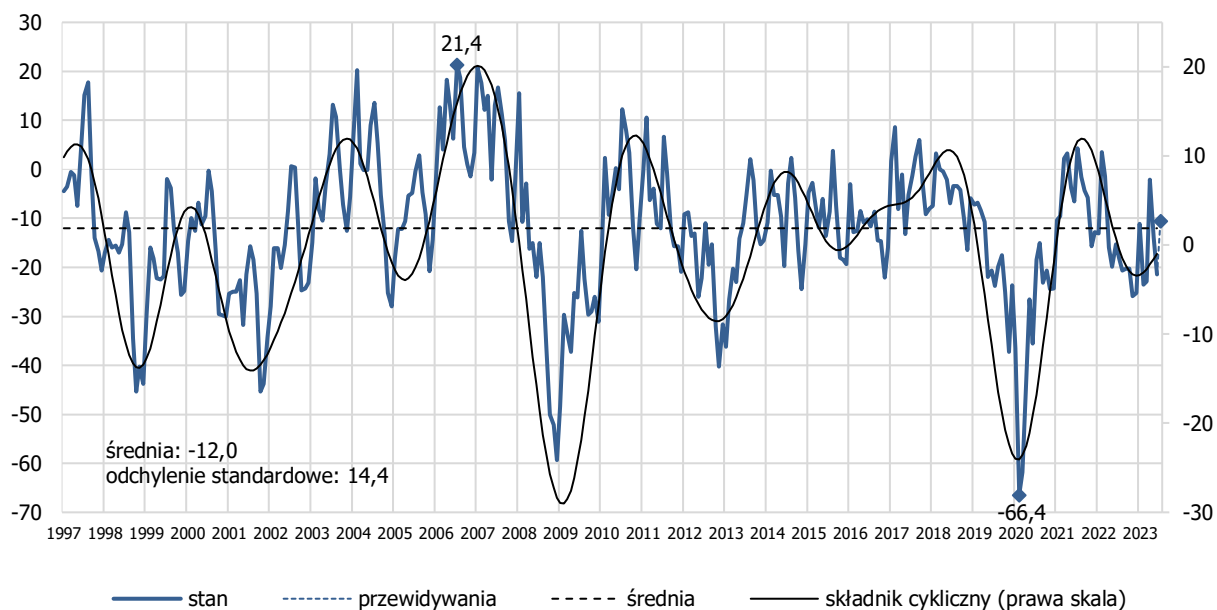

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	16,2	19,1	26,3	19,8	17,2	24,9
brak zmiany	51,9	48,7	49,7	56,7	45,8	48,0
spadek	31,9	32,2	24,0	23,6	37,0	27,1
saldo	-15,7	-13,2	2,3	-3,8	-19,8	-2,1

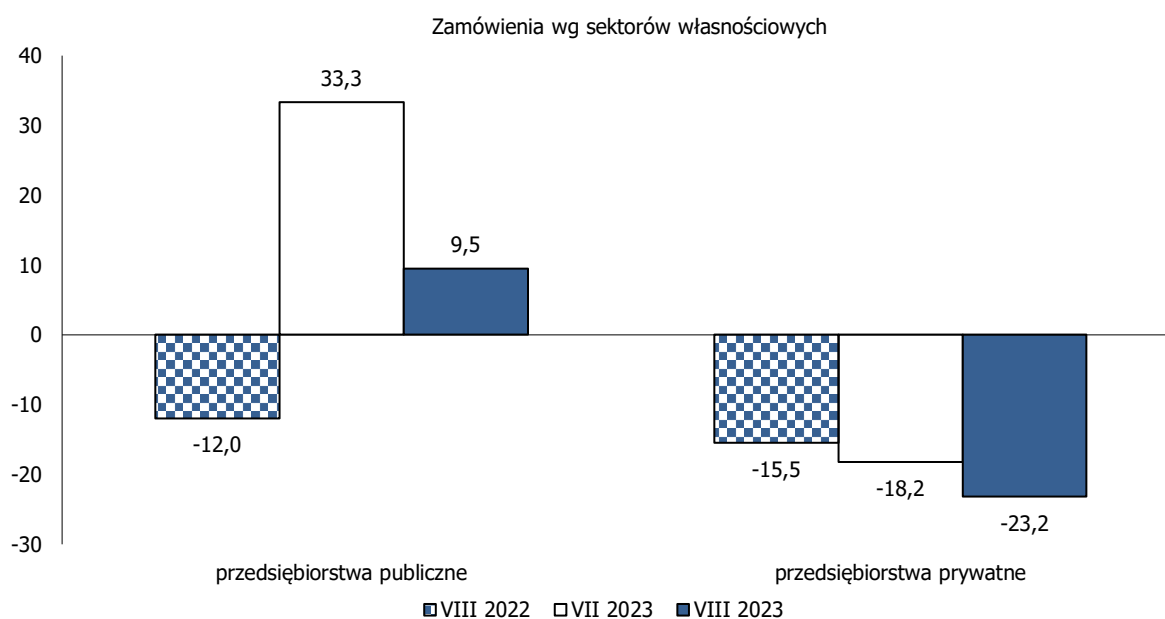

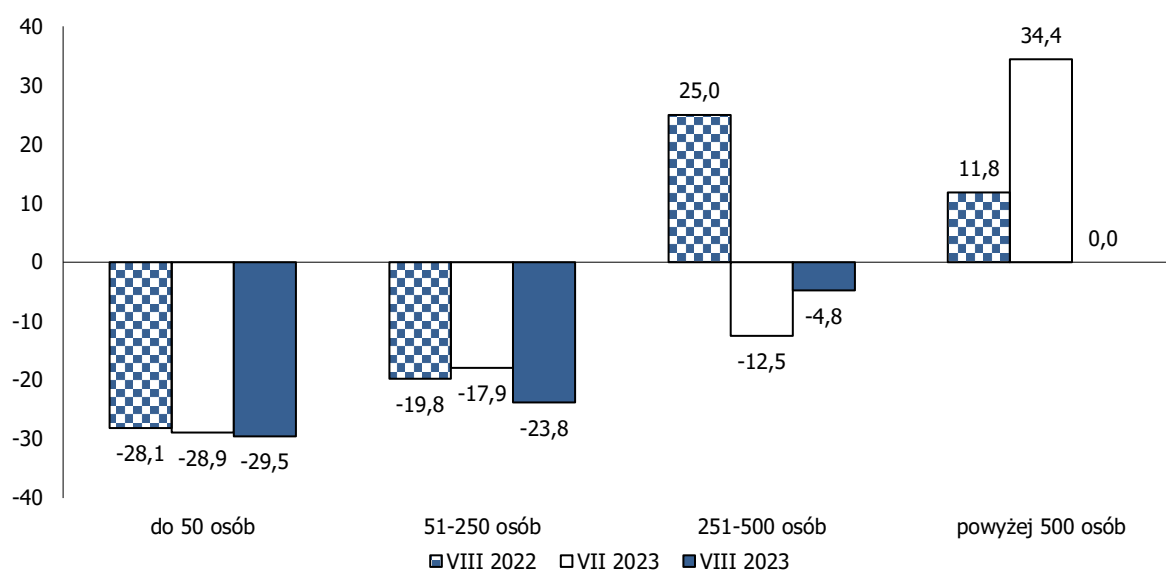
2. Zamówienia ogółem

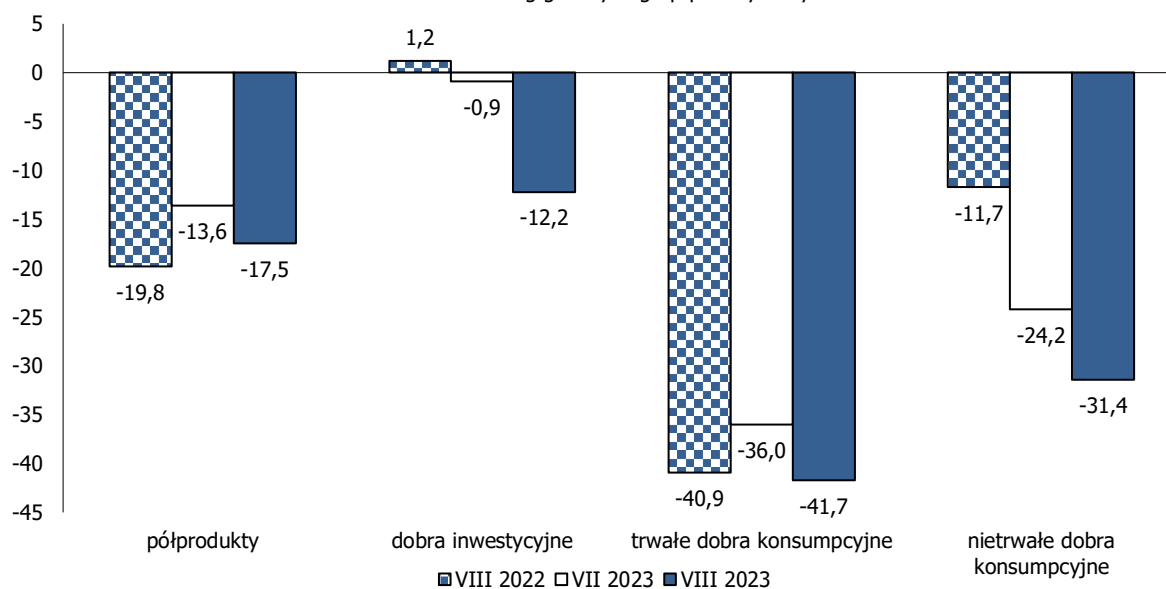
	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	16,9	13,5	25,2	15,4	17,7	20,5
brak zmiany	51,0	50,1	47,5	55,2	43,2	48,6
spadek	32,1	36,4	27,3	29,4	39,1	31,0
saldo	-15,3	-22,9	-2,1	-14,0	-21,5	-10,5

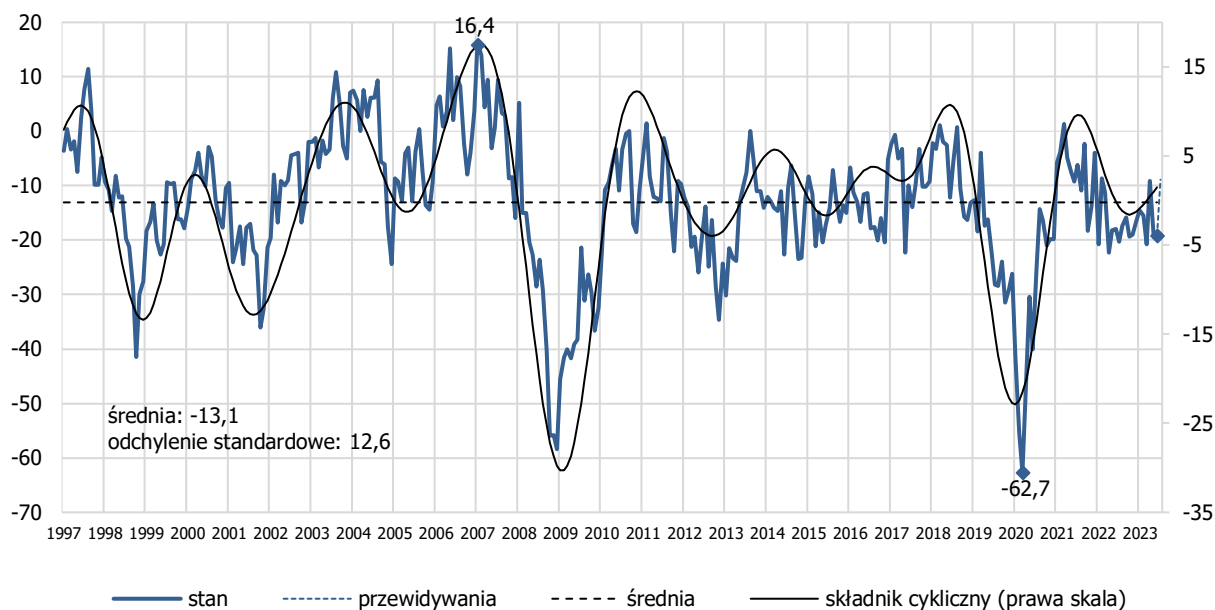
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

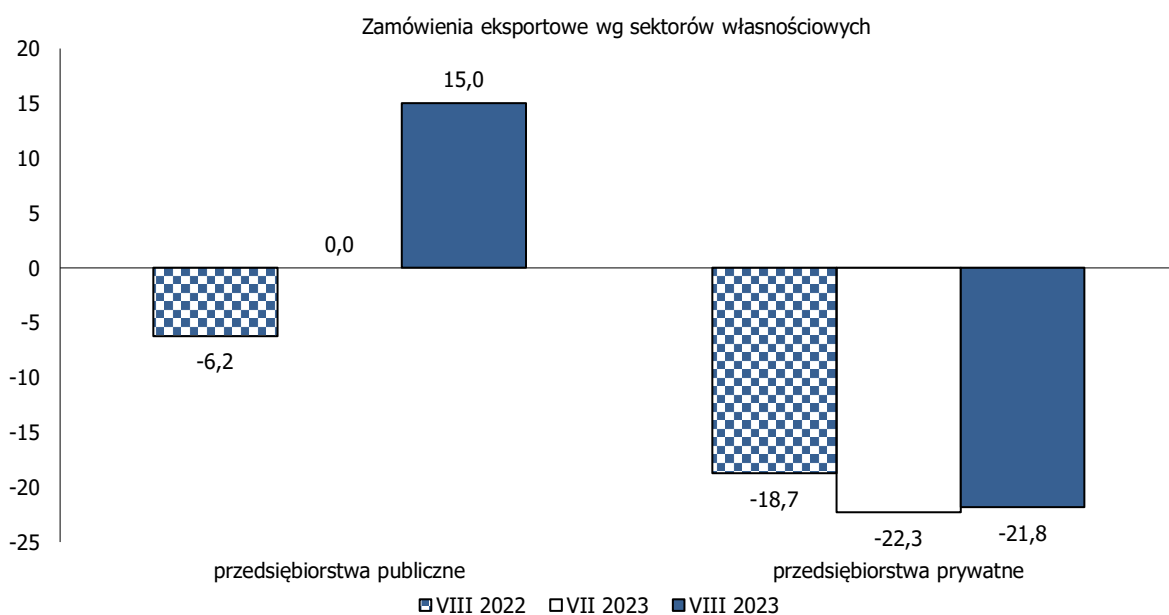
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

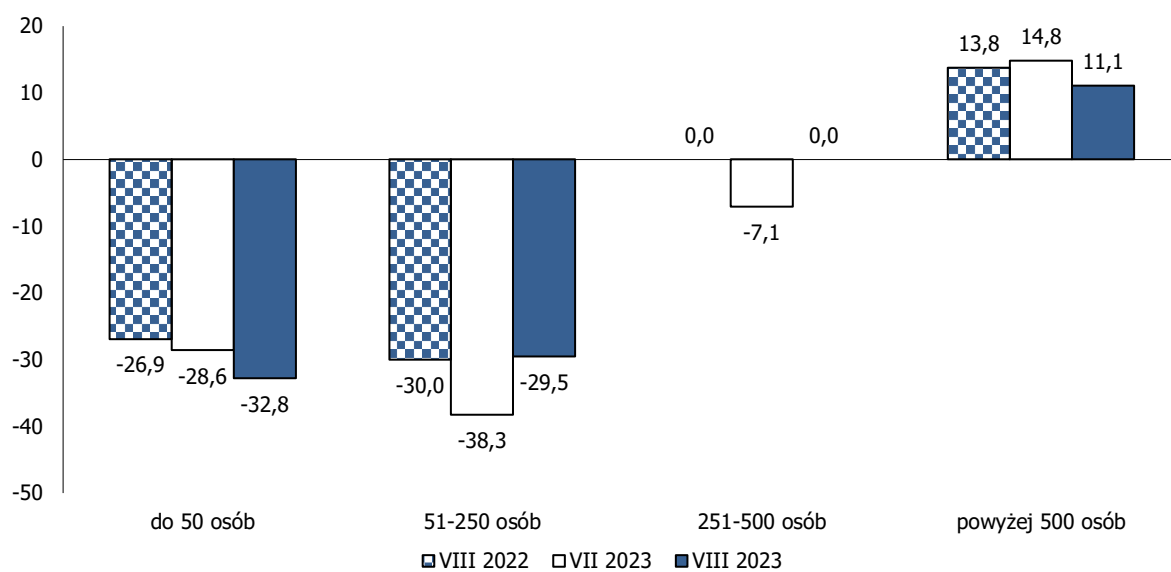
3. Zamówienia eksportowe

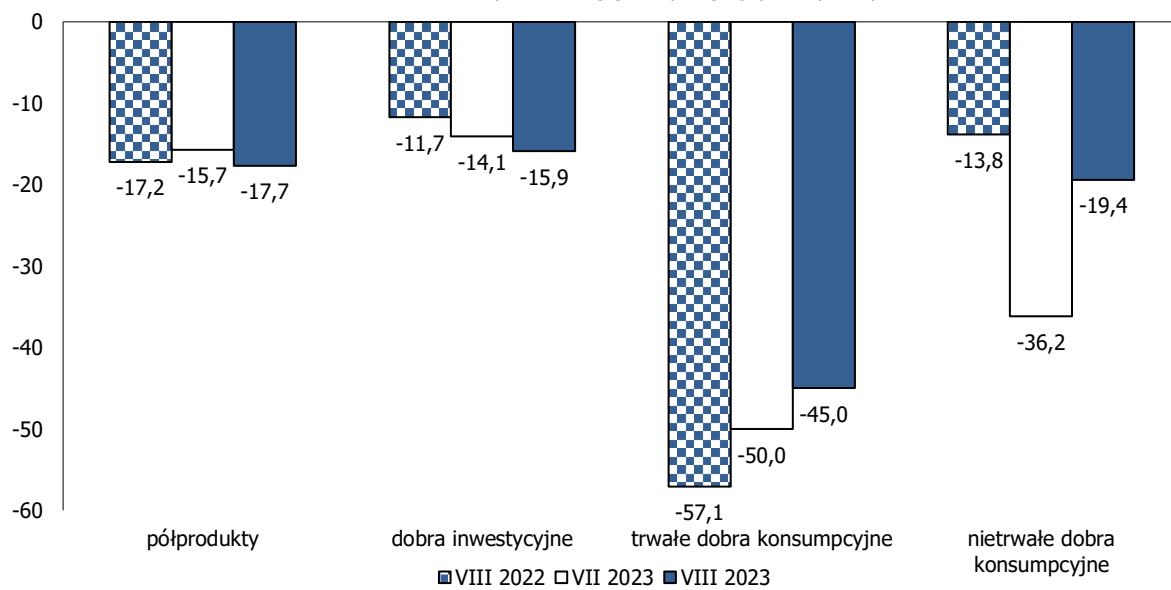
	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	13,2	12,5	19,9	14,5	13,7	17,1
brak zmiany	55,6	54,2	51,0	51,6	53,3	57,0
spadek	31,1	33,3	29,1	33,9	33,0	25,9
nie dotyczy	26,1	26,7	23,6	26,9	19,9	19,5
saldo	-17,9	-20,8	-9,1	-19,4	-19,2	-8,9

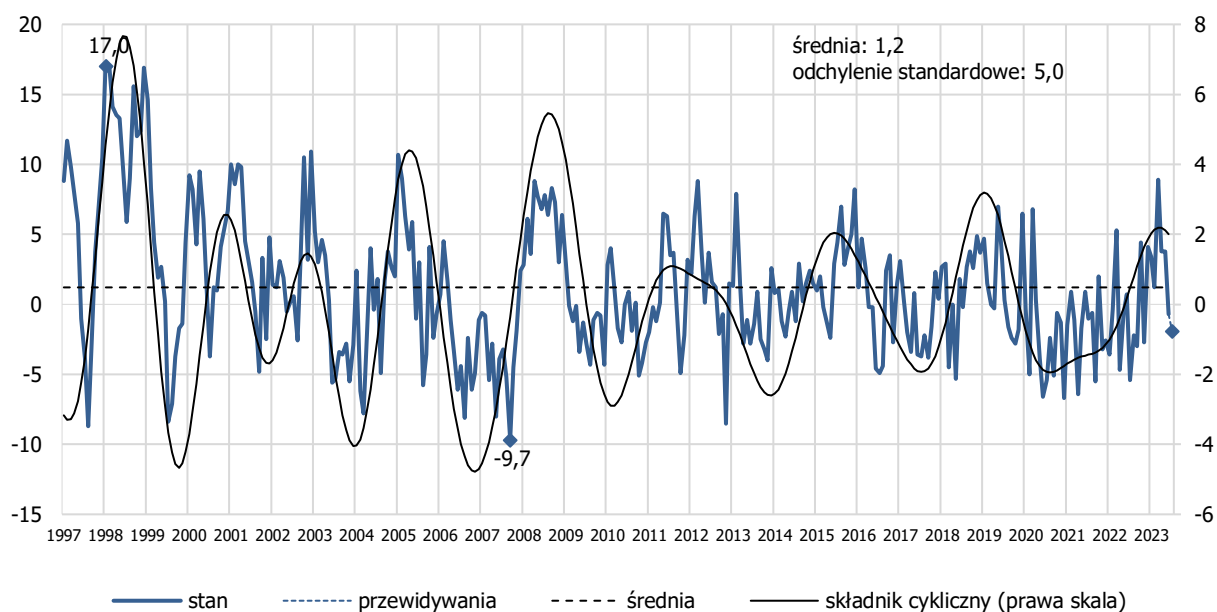
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

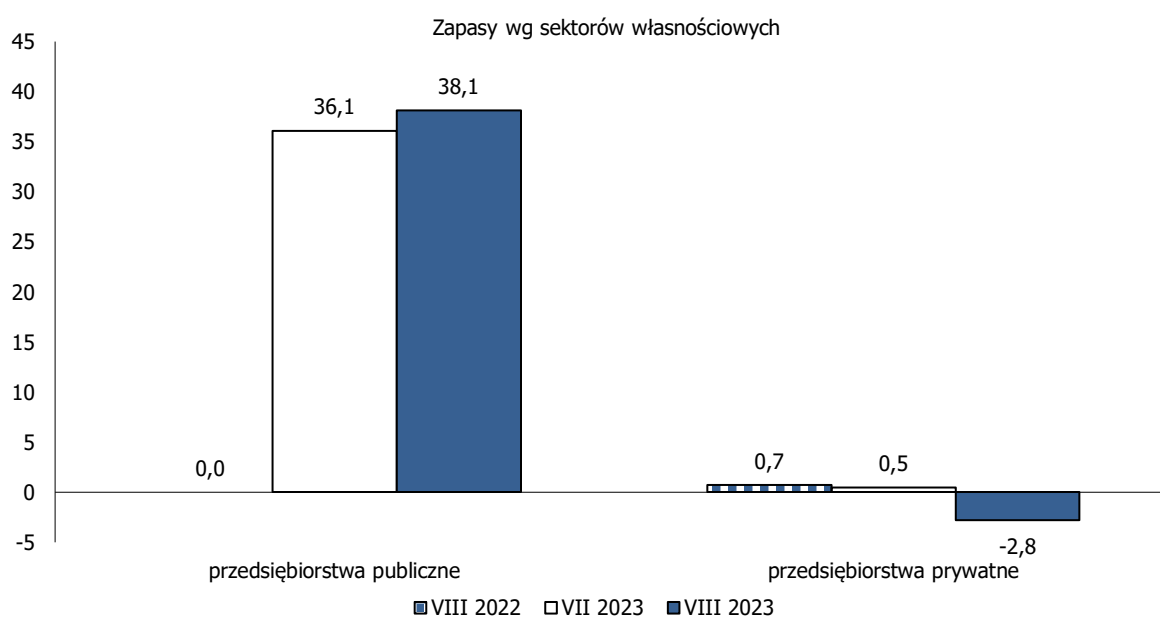
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

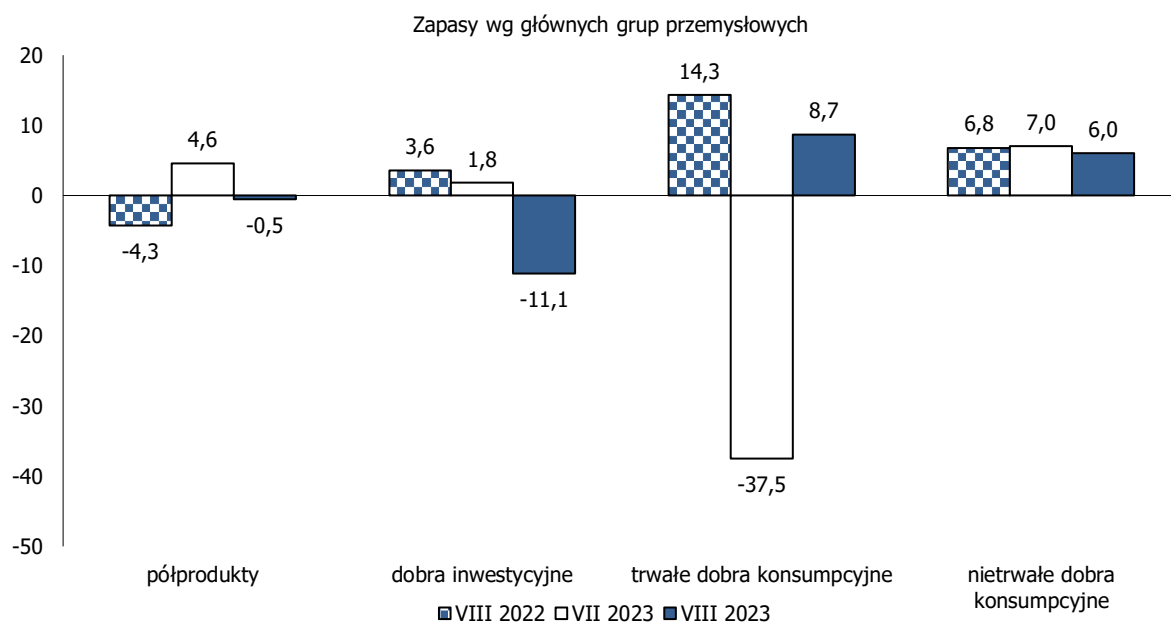
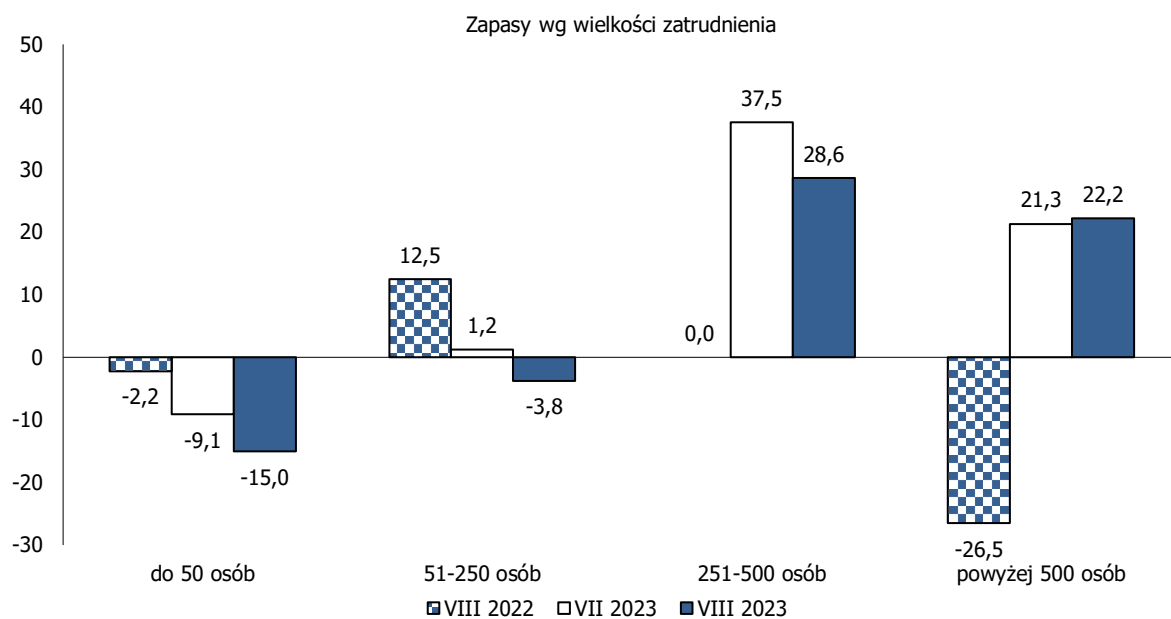

4. Zapasy

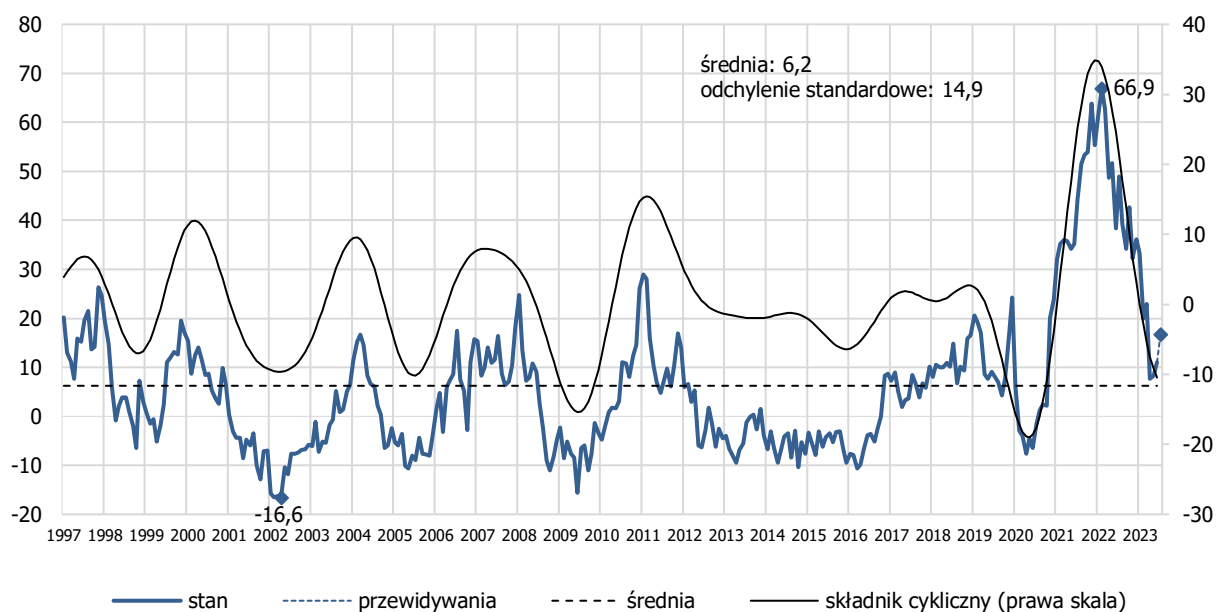

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	16,4	19,0	18,8	16,7	17,0	13,6
brak zmiany	67,8	70,9	66,2	70,4	65,3	70,9
spadek	15,8	10,1	15,0	12,9	17,7	15,5
saldo	0,7	8,9	3,8	3,8	-0,7	-1,9

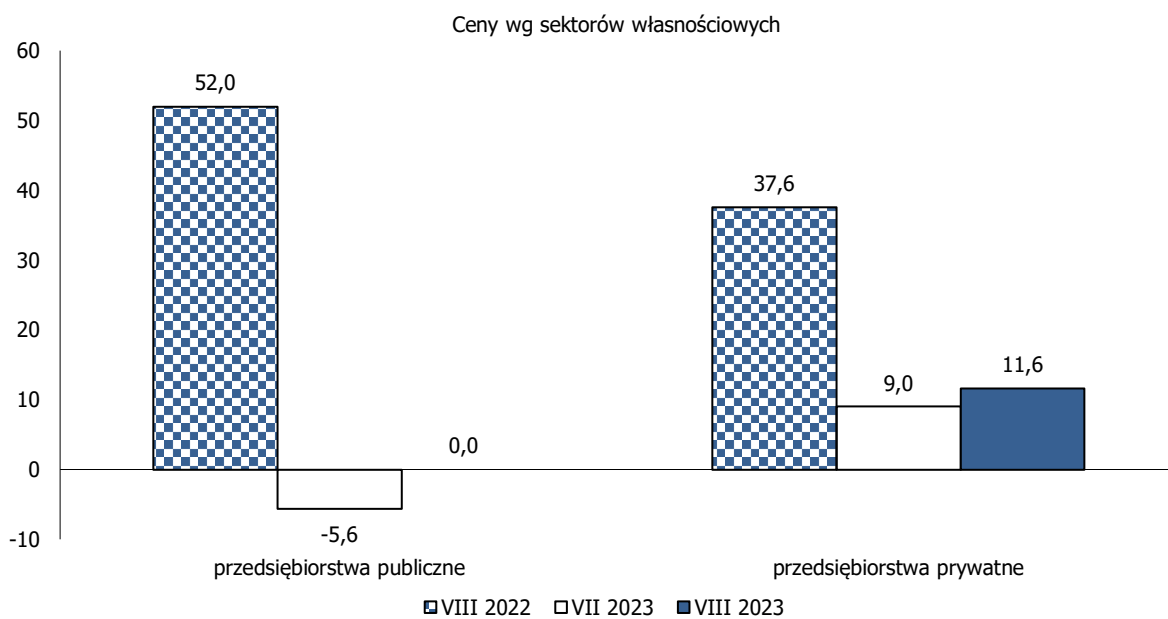

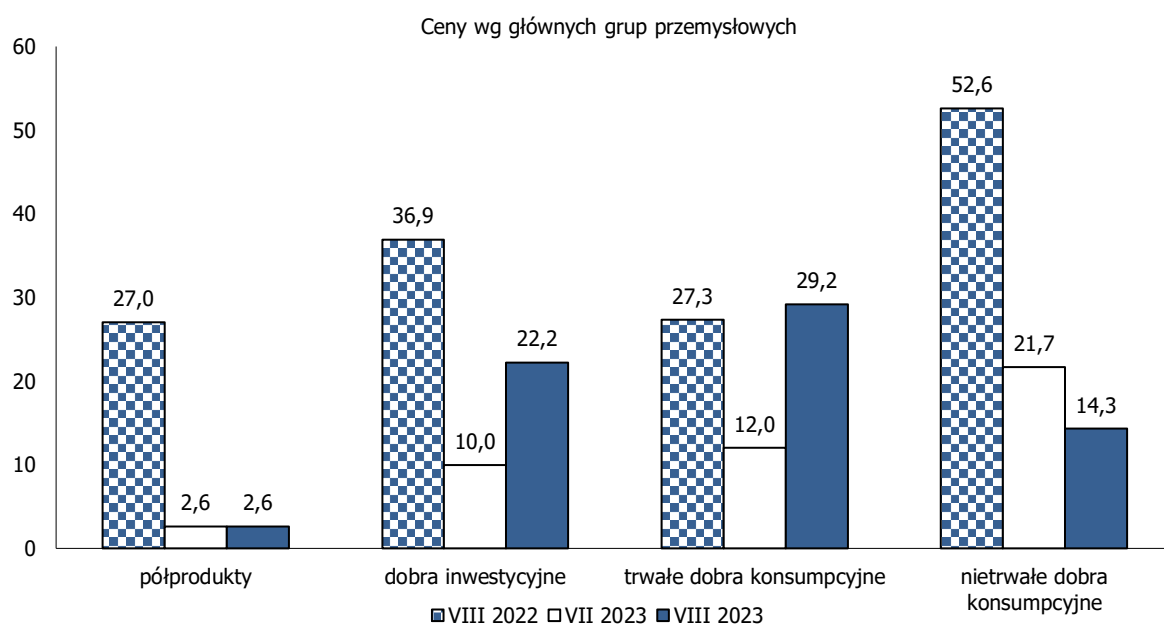
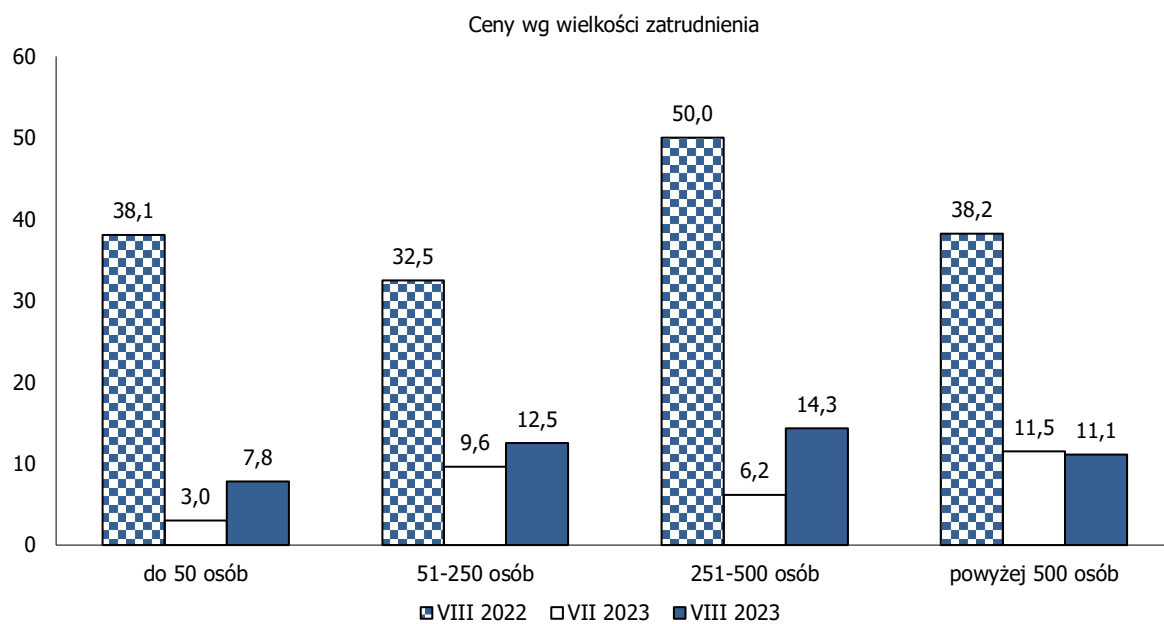

5. Ceny

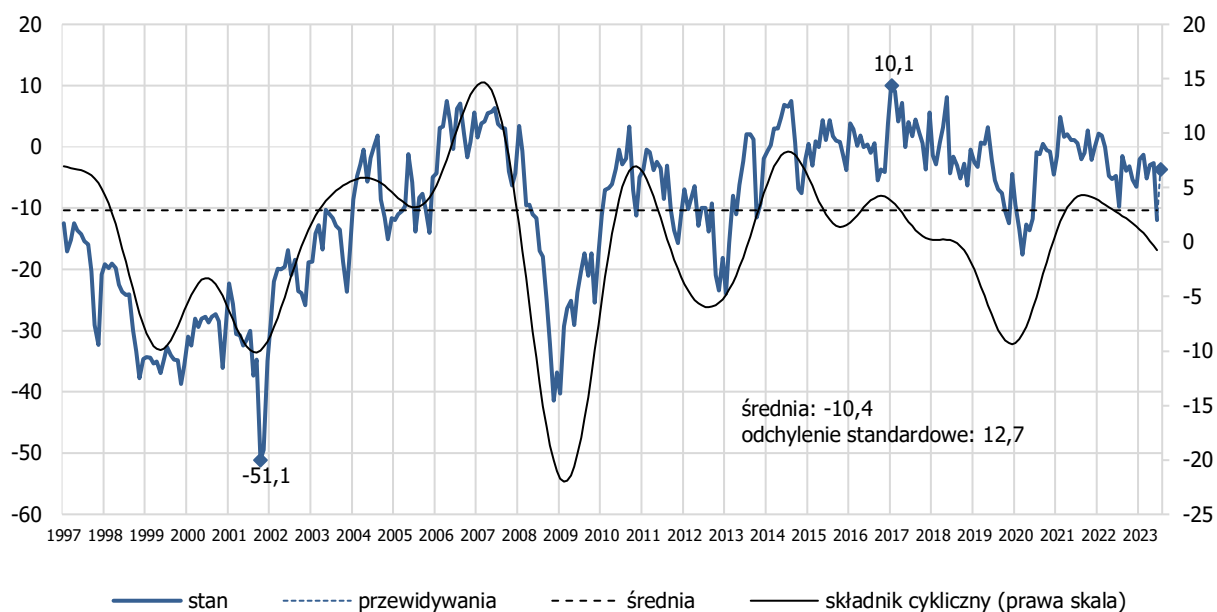

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	43,8	32,8	20,6	21,5	22,6	22,9
brak zmiany	50,8	57,3	66,4	65,3	65,7	71,0
spadek	5,4	9,9	13,0	13,2	11,7	6,2
saldo	38,4	22,9	7,6	8,3	11,0	16,7

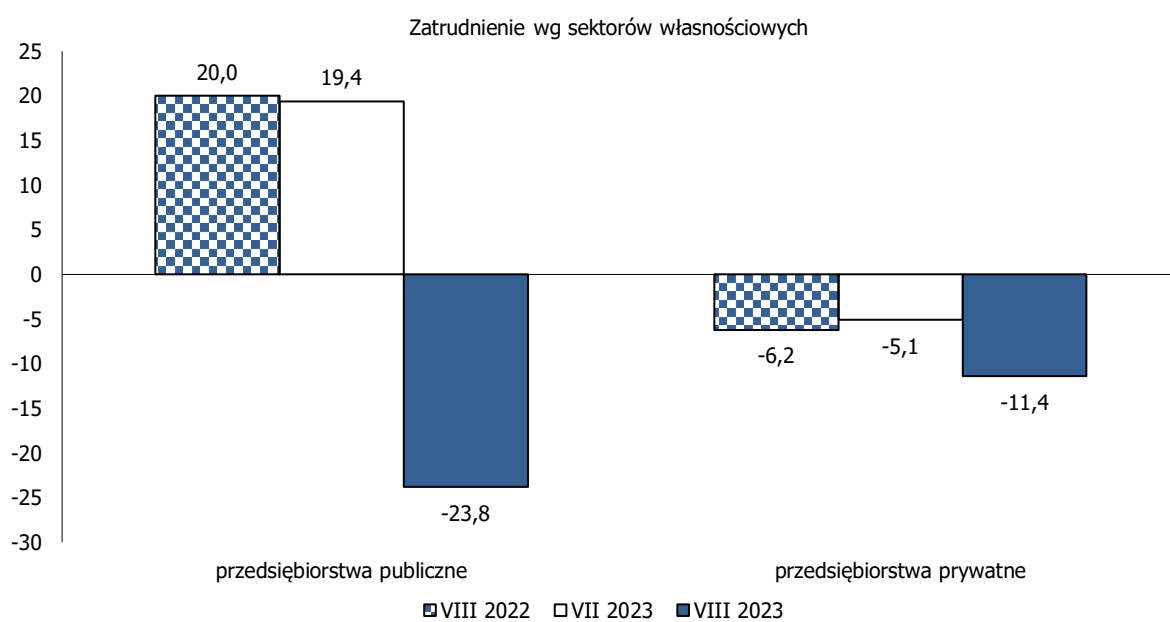

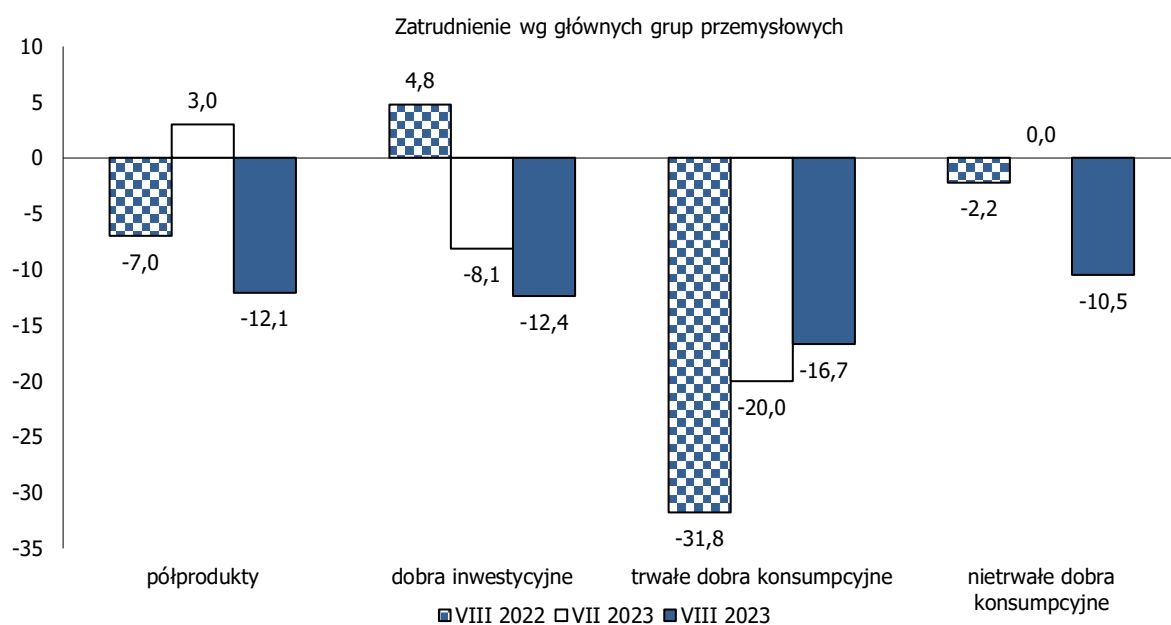
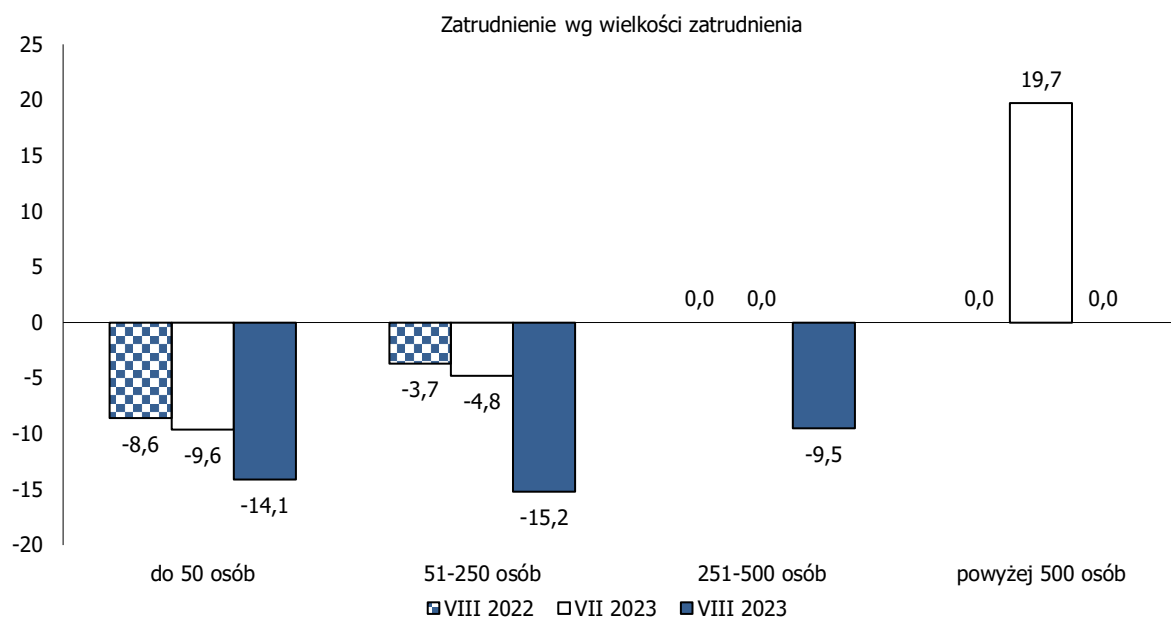

6. Zatrudnienie

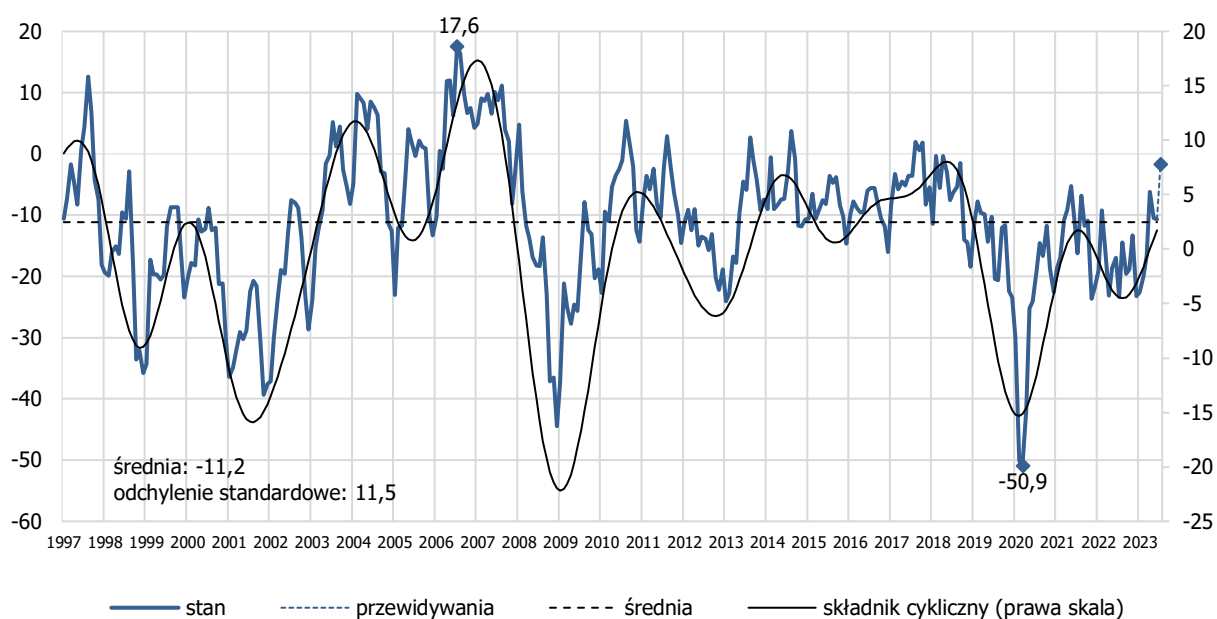

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
wzrost	8,3	8,2	12,4	10,9	7,7	14,4
brak zmiany	78,7	78,4	72,2	75,6	72,7	67,6
spadek	13,0	13,4	15,4	13,6	19,7	18,0
saldo	-4,7	-5,2	-3,0	-2,7	-12,0	-3,6

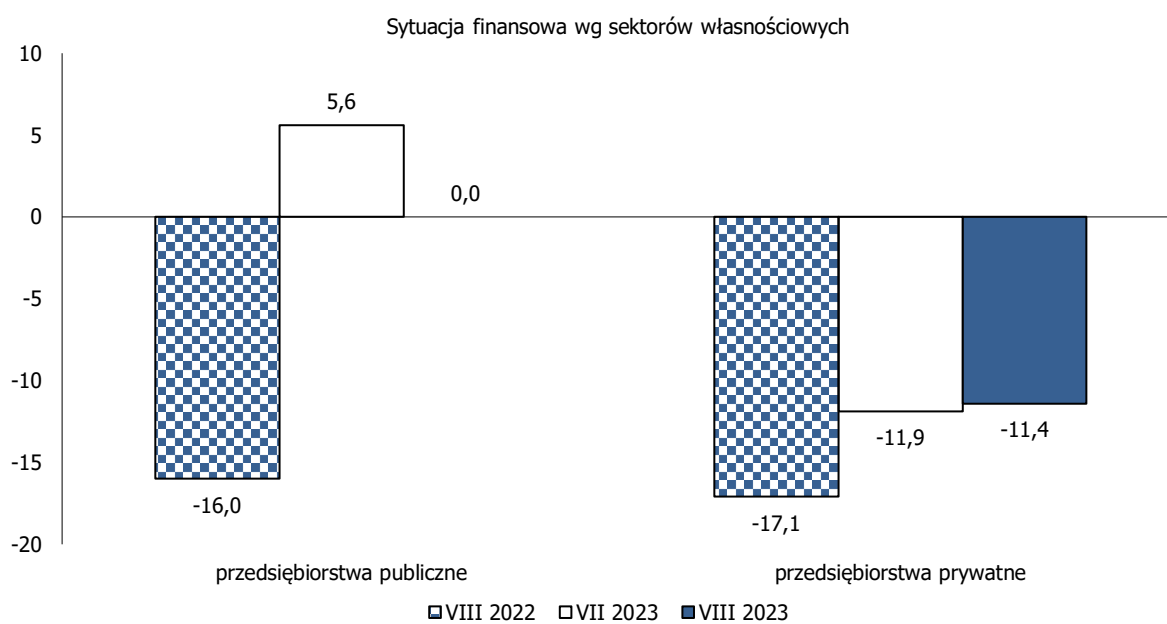

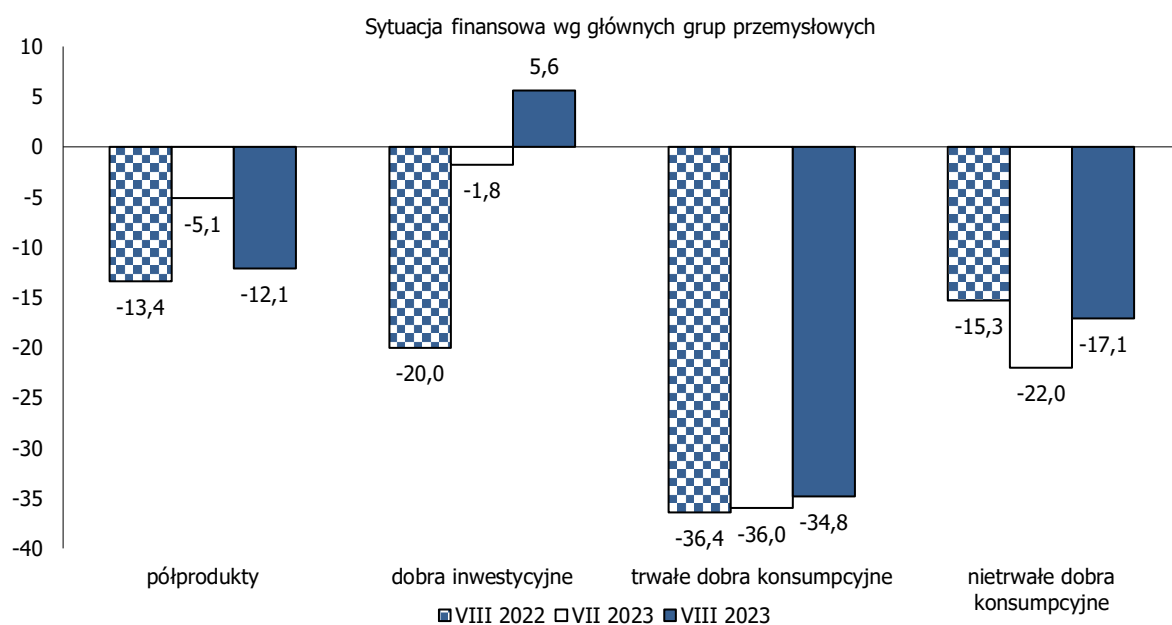
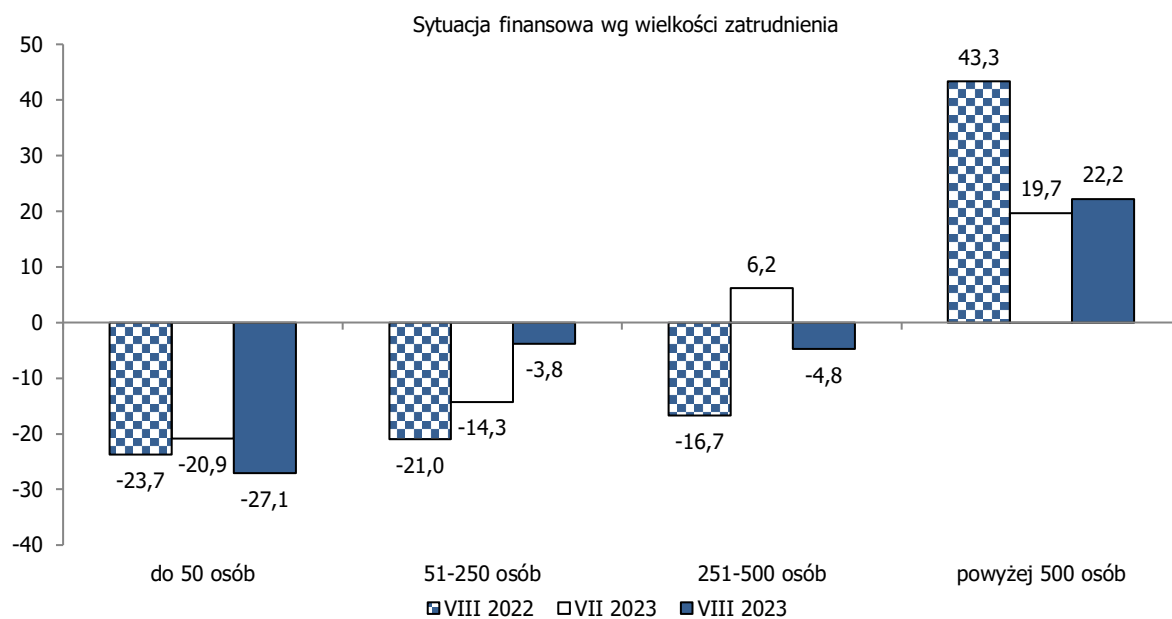

7. Sytuacja finansowa

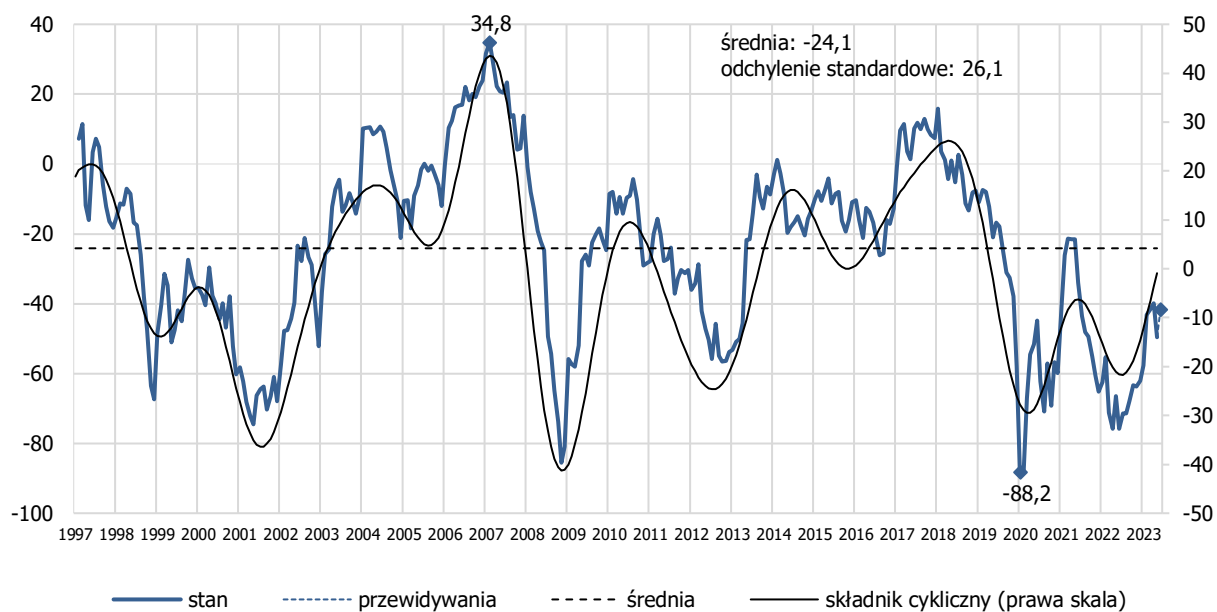

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
poprawa	9,5	8,5	16,5	12,5	12,6	17,9
brak zmiany	63,9	66,3	60,8	64,6	64,0	62,5
pogorszenie	26,5	25,2	22,7	22,9	23,4	19,6
saldo	-17,0	-16,7	-6,2	-10,5	-10,7	-1,7

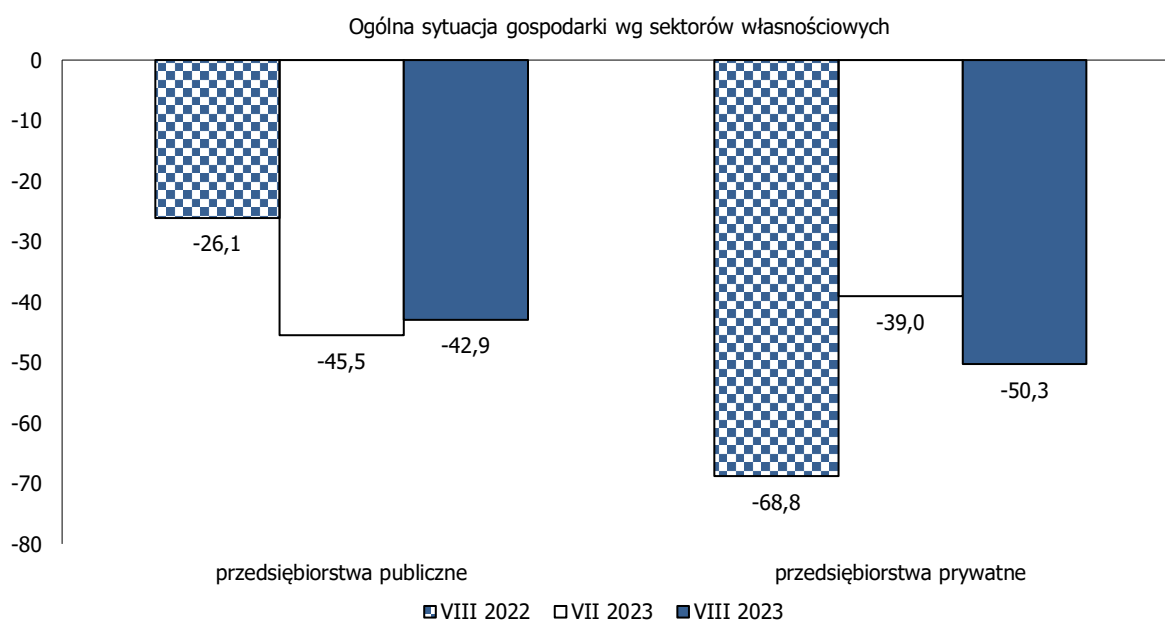

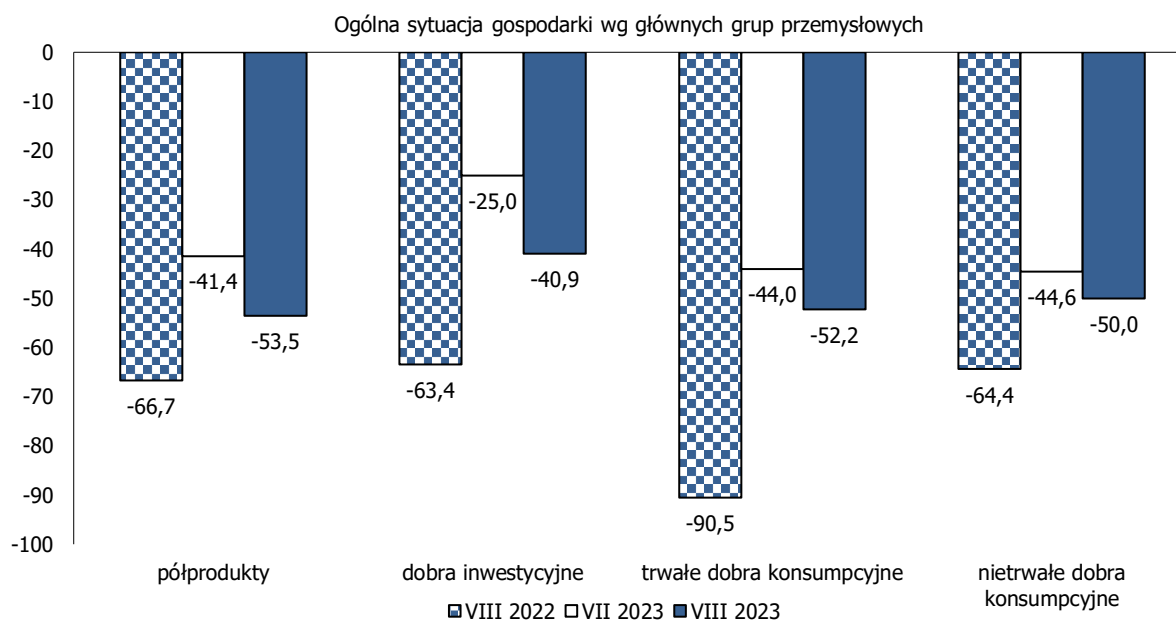
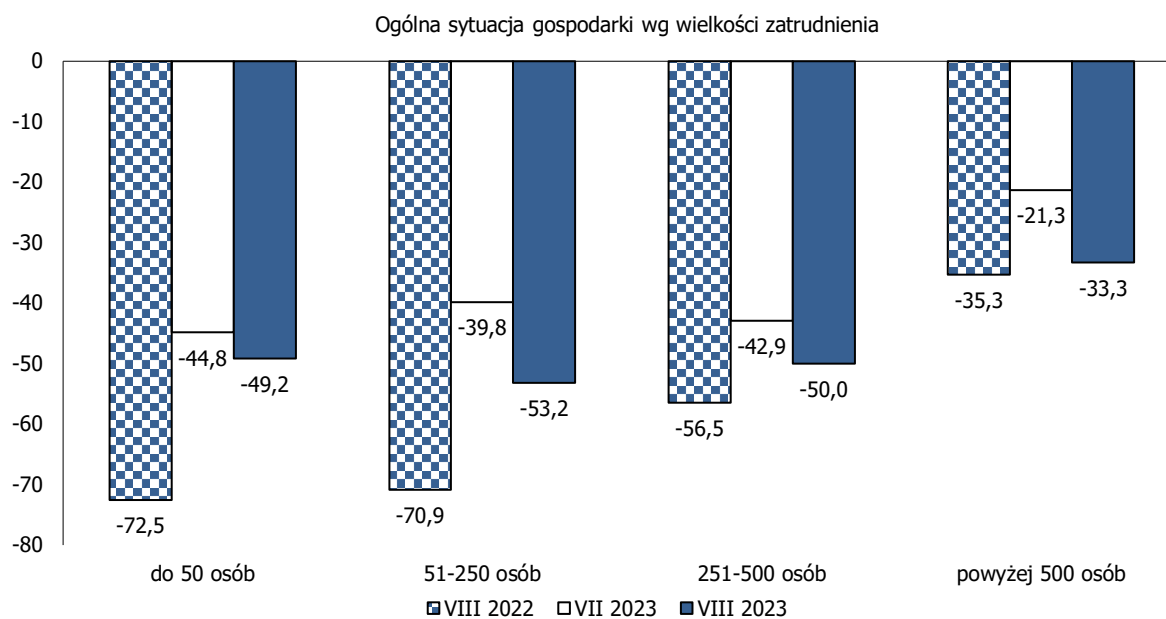

8. Ogólna sytuacja gospodarki

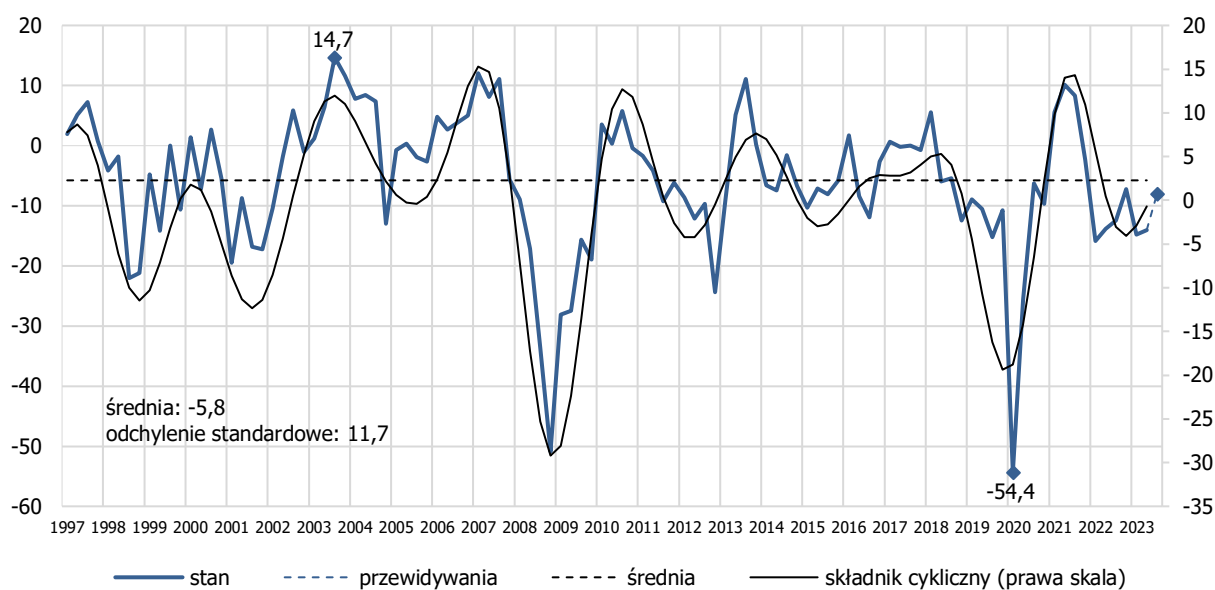

	VIII'22	V'23	VI'23	VII'23	VIII'23	przewidywania
poprawa	1,1	2,2	5,1	5,0	4,6	7,8
brak zmiany	31,2	52,5	48,1	50,2	41,1	42,7
pogorszenie	67,7	45,3	46,7	44,8	54,3	49,5
saldo	-66,5	-43,2	-41,6	-39,8	-49,6	-41,7

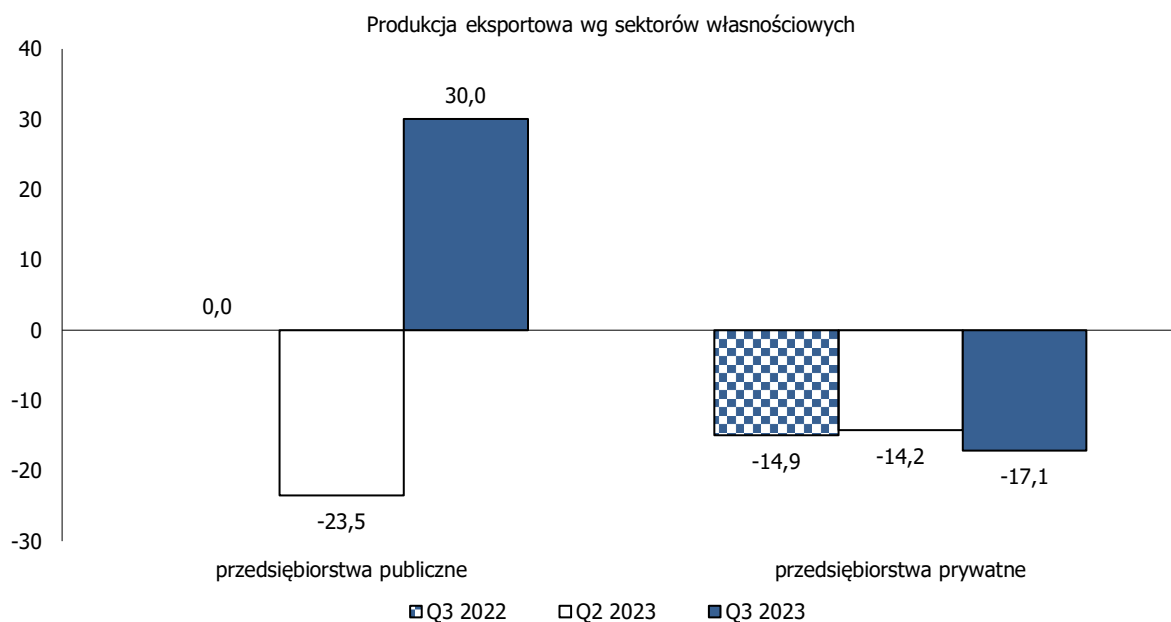

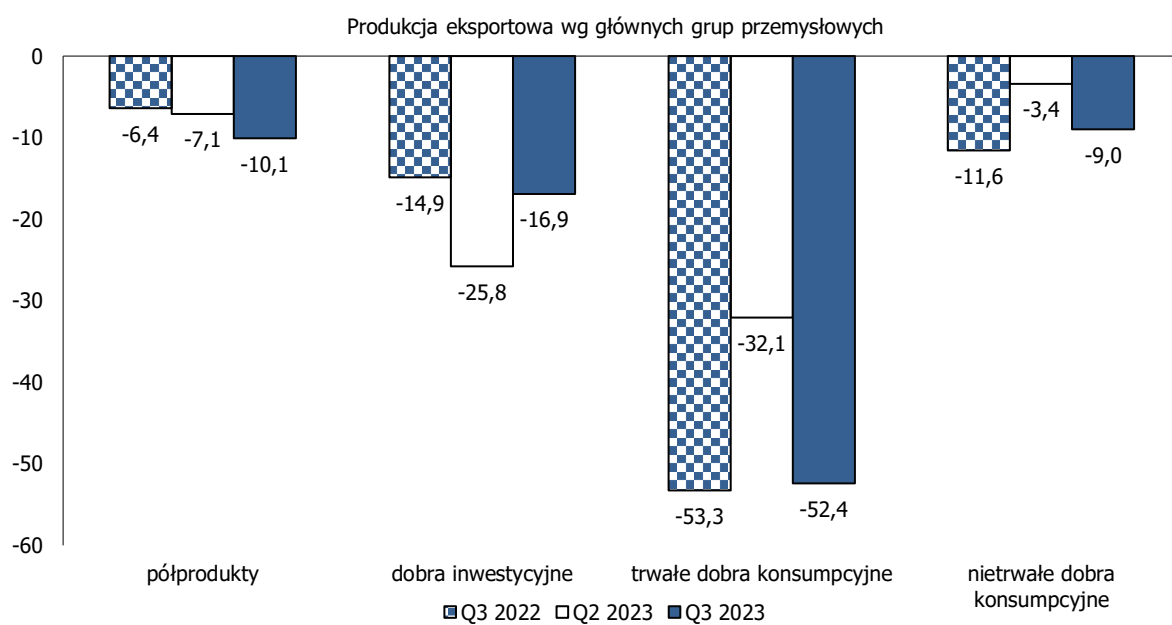
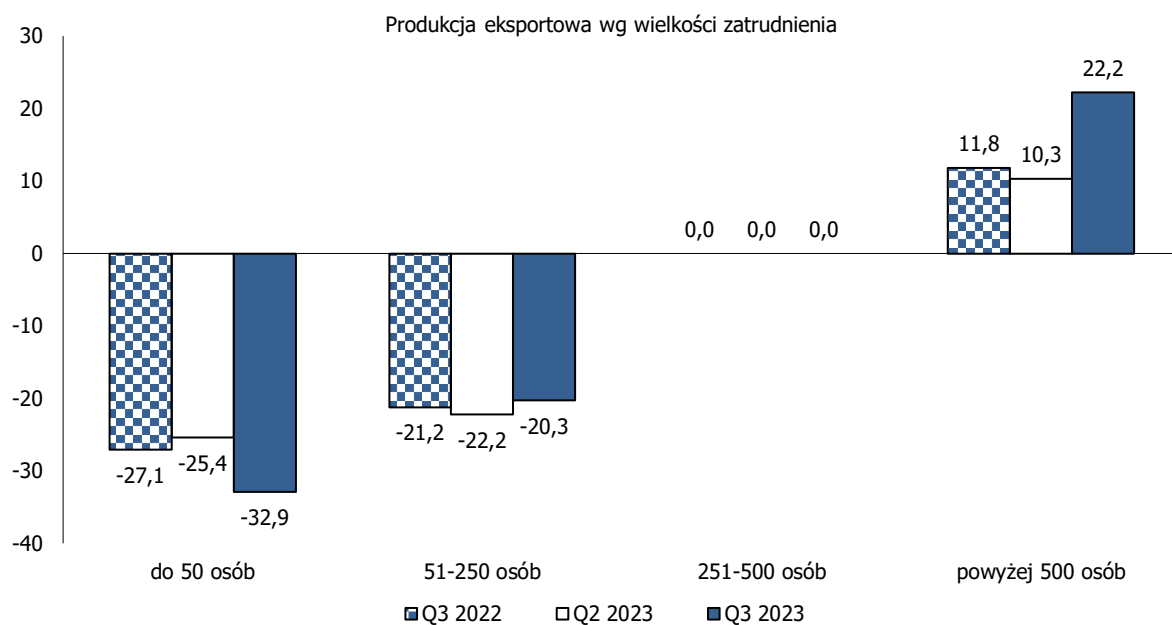

9. Produkcja na eksport

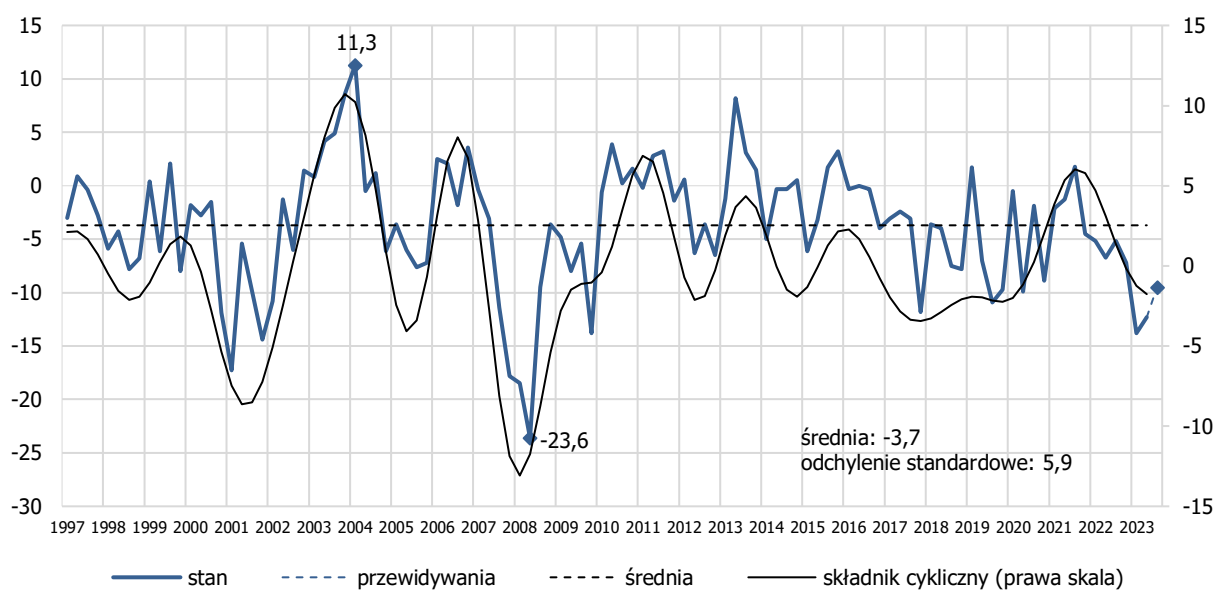

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrost	17,3	15,8	19,6	15,9	17,5	14,3
brak zmiany	51,6	55,8	53,6	53,3	51,0	63,4
spadek	31,1	28,4	26,8	30,7	31,5	22,3
saldo (1.-3.)	-12,5	-12,5	-7,2	-14,8	-14,0	-8,0

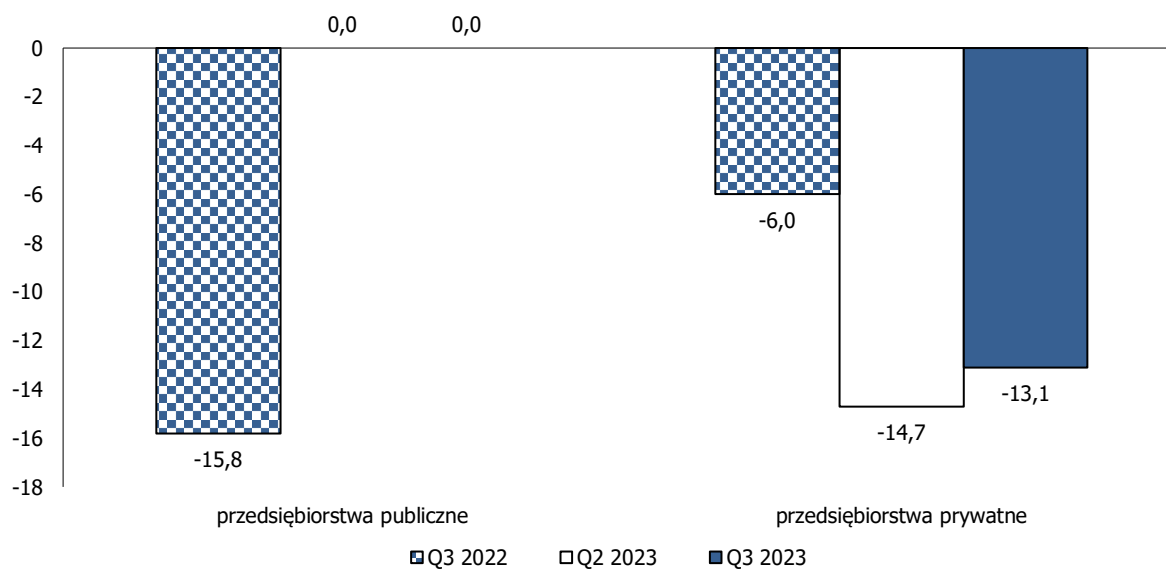

10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

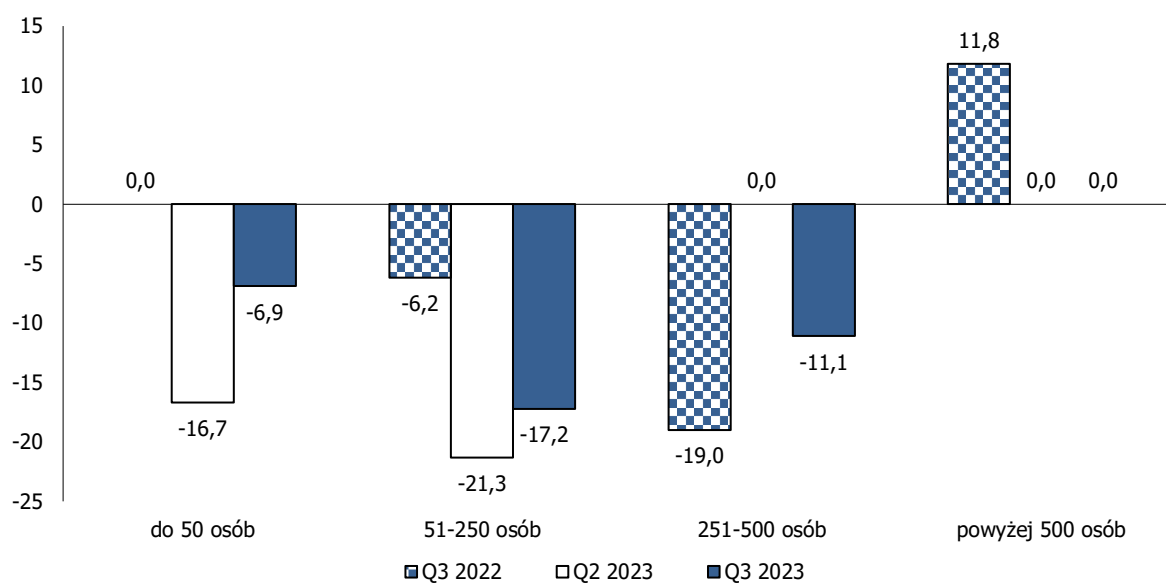

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrost	6,3	9,0	8,9	6,5	8,3	9,5
brak zmiany	80,6	76,8	75,0	73,2	71,1	71,4
spadek	13,0	14,2	16,1	20,3	20,6	19,0
trudno ocenić	63,2	74,2	37,2	58,1	40,1	42,1
saldo (1.-3.)	-6,7	-5,2	-7,2	-13,8	-12,3	-9,5

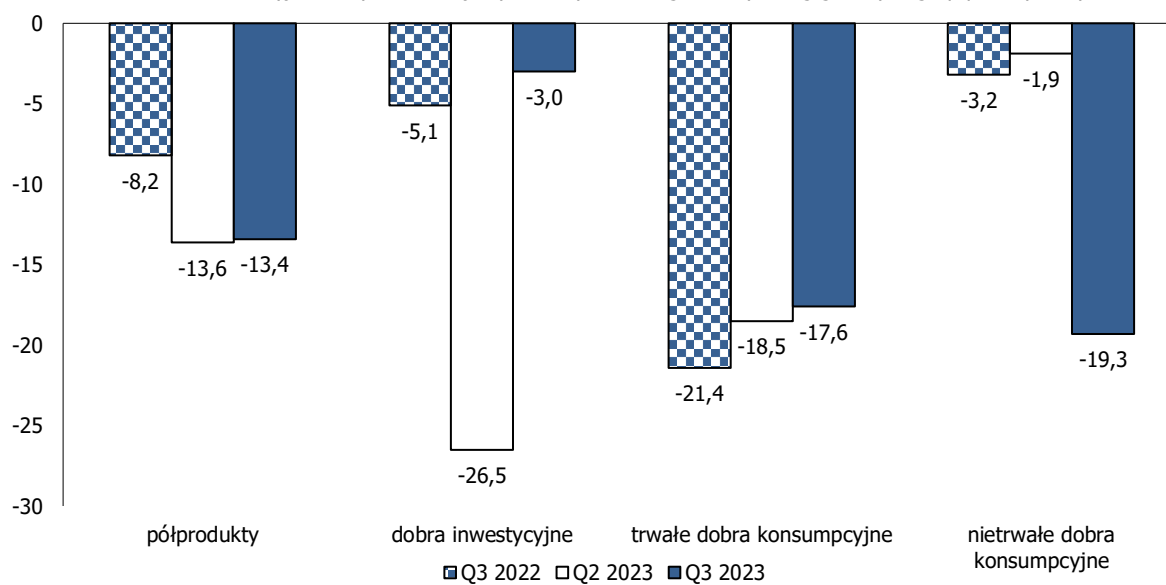
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg sektorów własnościowych

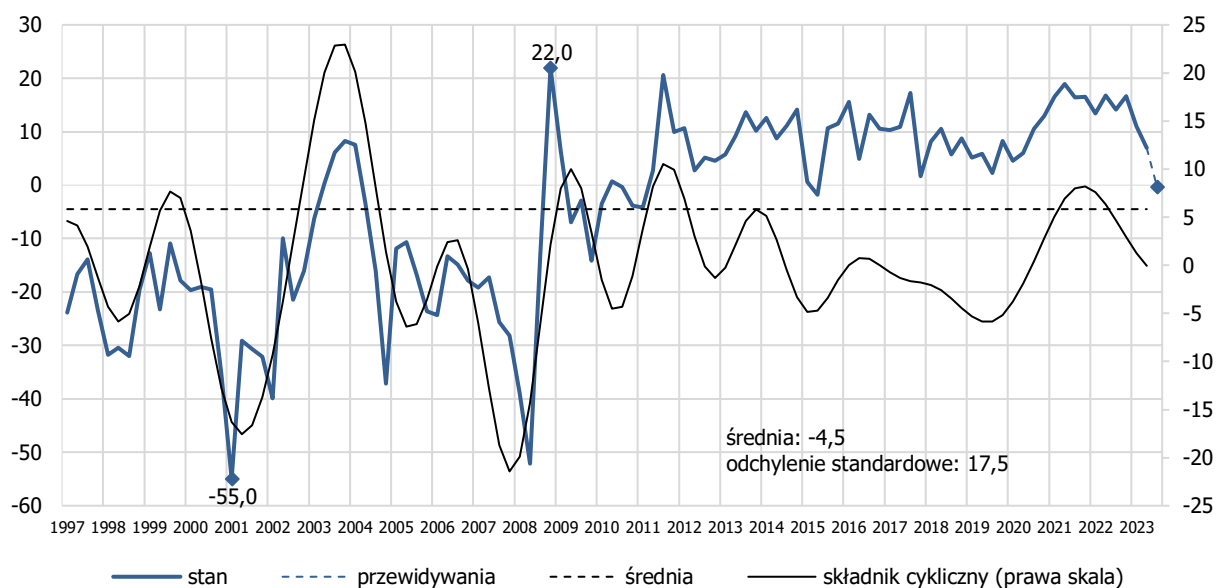
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

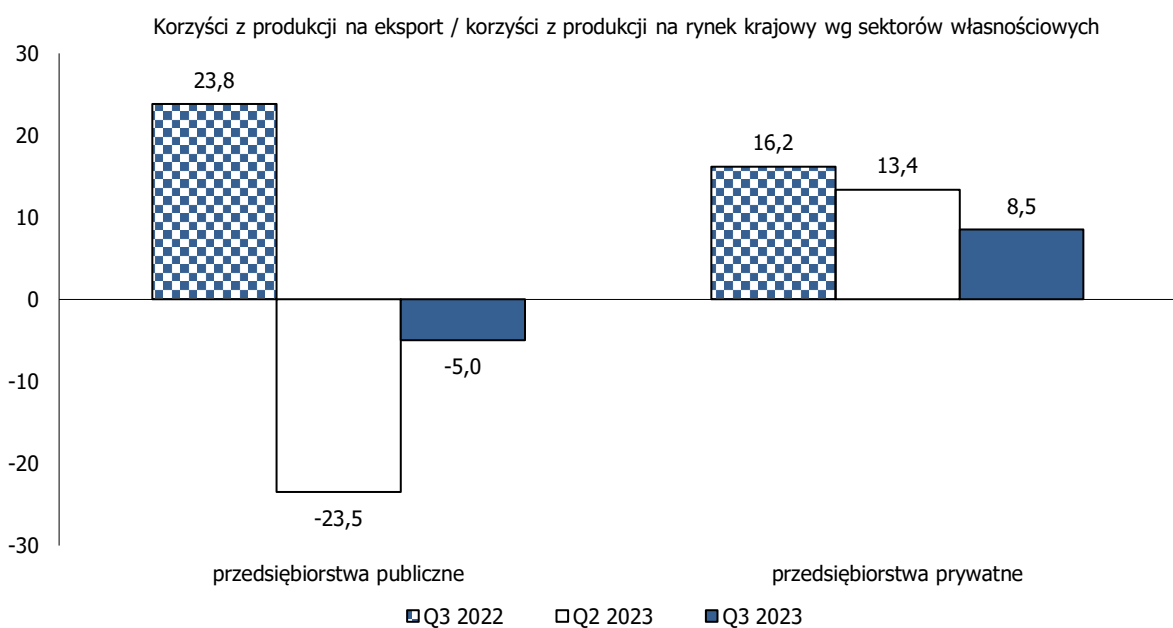
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

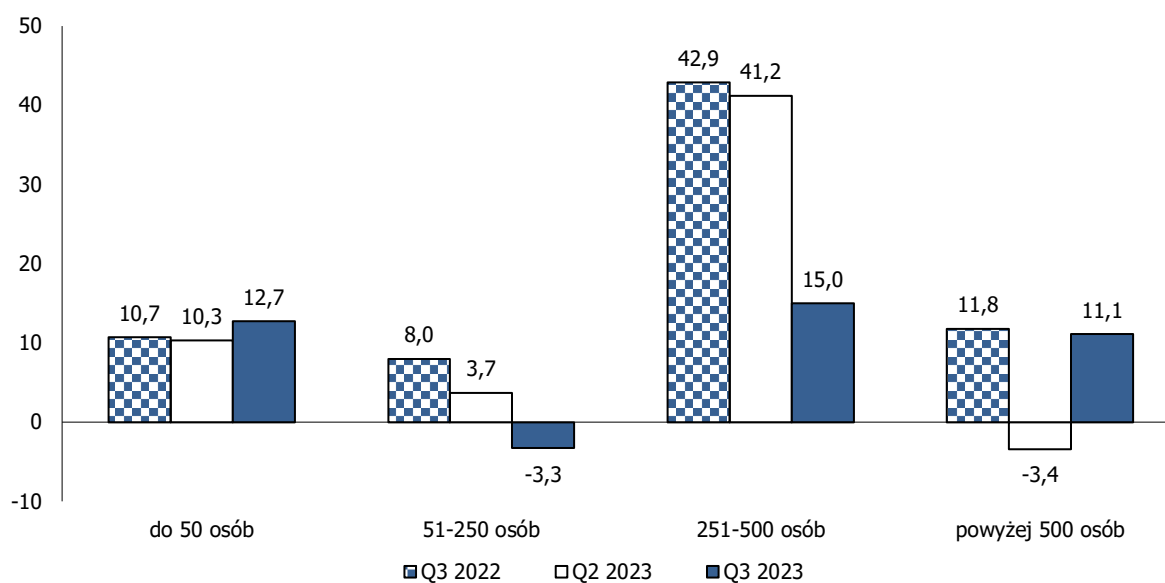
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

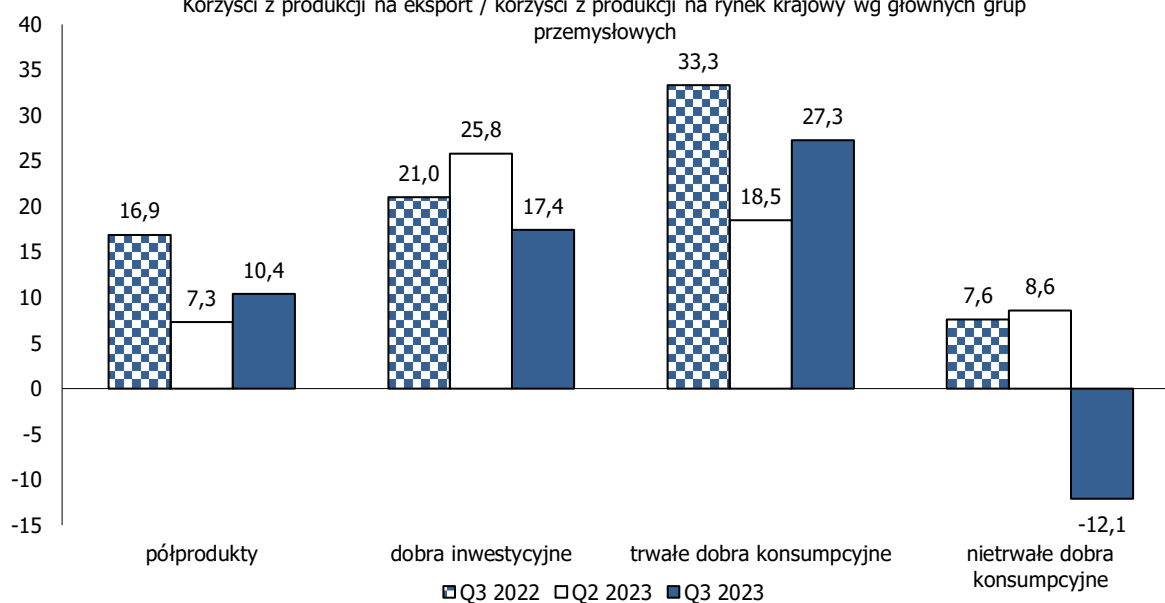
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrost	28,8	35,4	30,9	26,9	25,9	20,8
brak zmiany	59,1	43,4	54,9	57,2	55,1	58,0
spadek	12,0	21,2	14,2	15,9	19,0	21,2
saldo (1.-3.)	16,8	14,2	16,6	11,0	6,9	-0,3

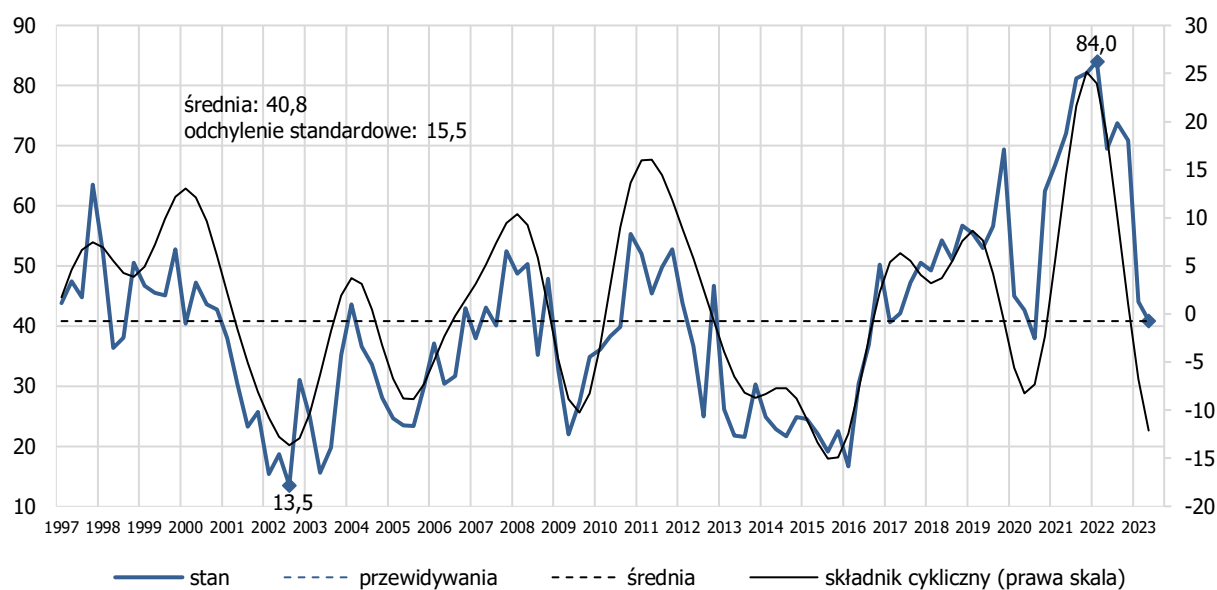
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

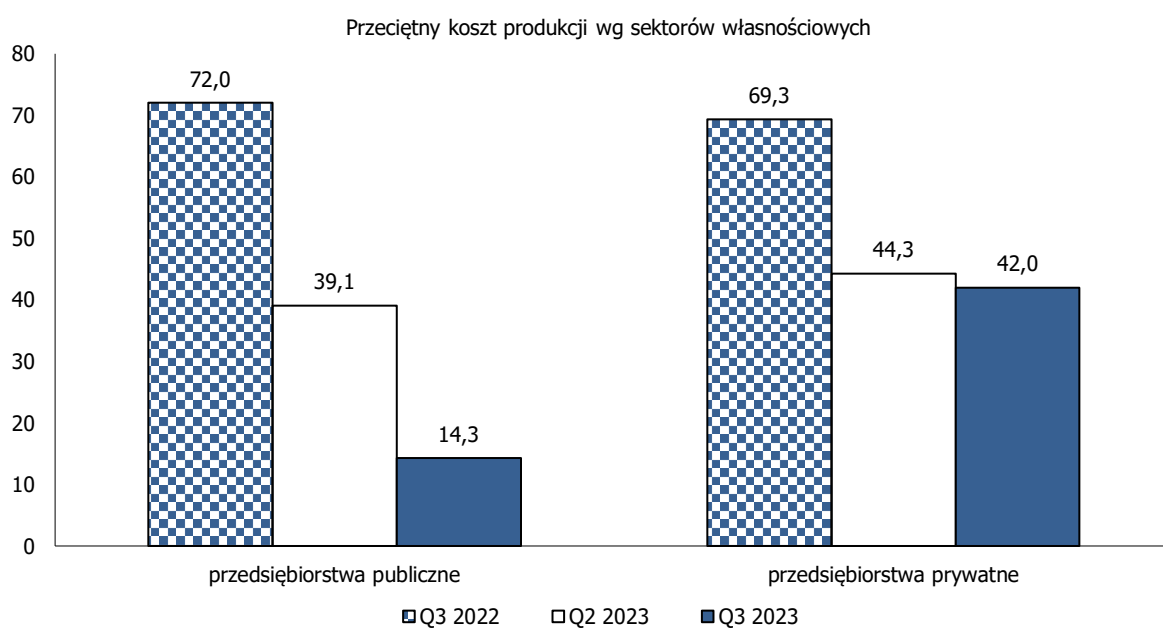
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

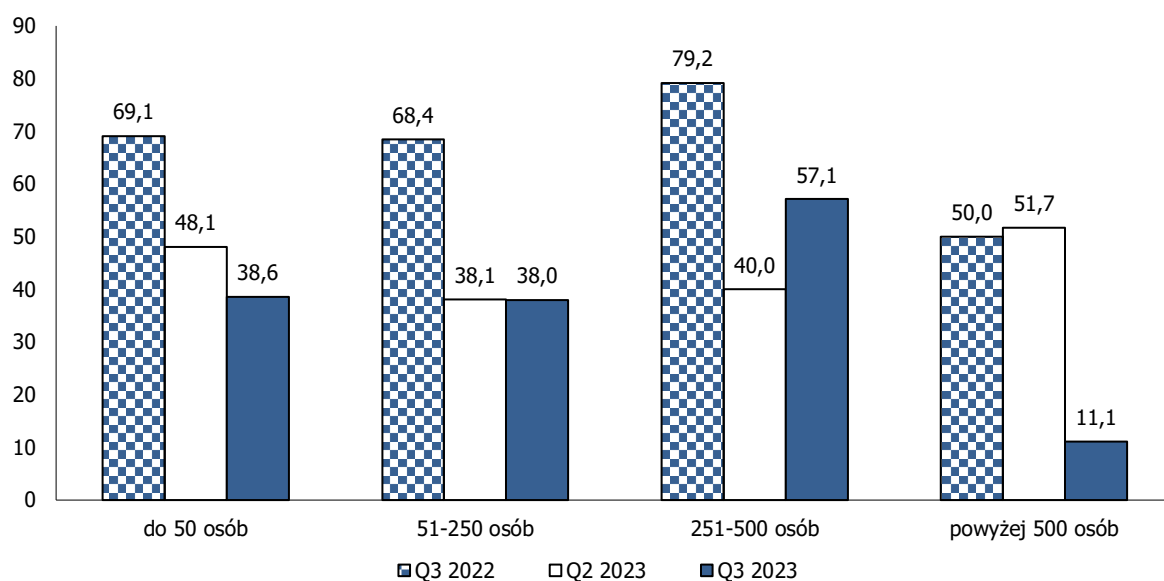
12. Przeciętny koszt produkcji

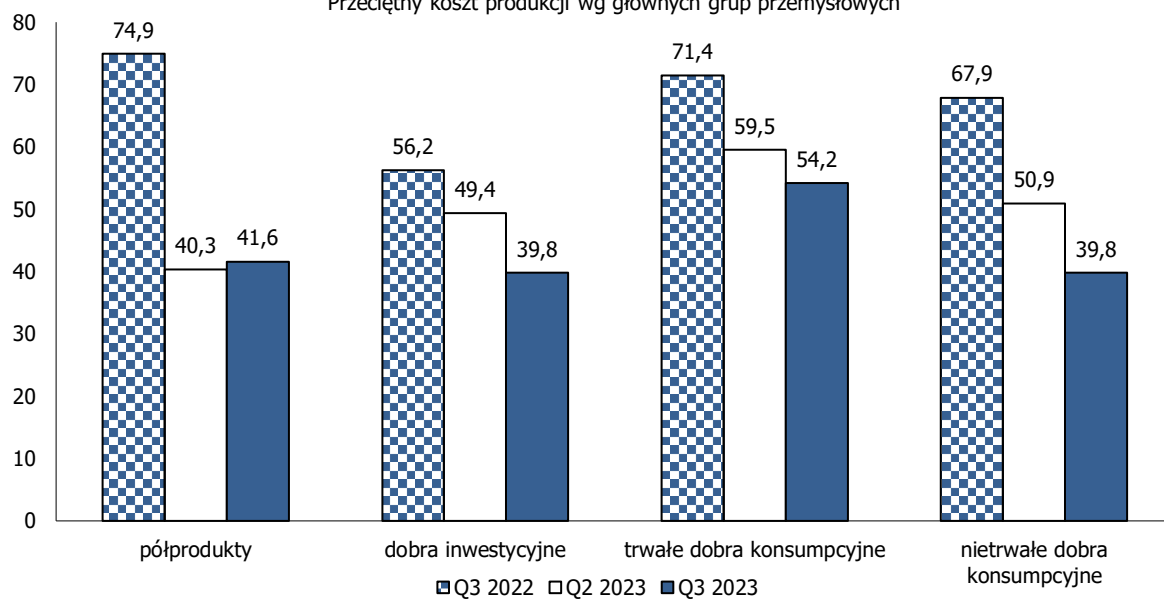
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrost	72,2	77,0	73,8	53,8	50,7	44,6
brak zmiany	25,0	19,8	23,4	36,4	39,4	51,6
spadek	2,8	3,2	2,8	9,8	9,9	3,8
saldo (1.-3.)	69,5	73,7	70,9	44,0	40,9	40,8

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In August, 2023, manufacturing activity diminished again. The industrial confidence indicator (ICI) decreased by 3.2 pts to -7.6 pts. It is now very similar to the respective last year figure (-7.3 pts). Manufacturers reported declines in production, domestic orders and employment. Producer prices slightly grew. Financial situation of firms worsened together with their opinions about general economic situation in Poland. Despite the decline in manufacturing activity, the surveyed companies expect their activity – as well as overall economy – to increase in the coming months.